

MAGYAR CSERKÉSZ

MÁRTON L. 1928

Magyar Kender- Len- és Jutaipar

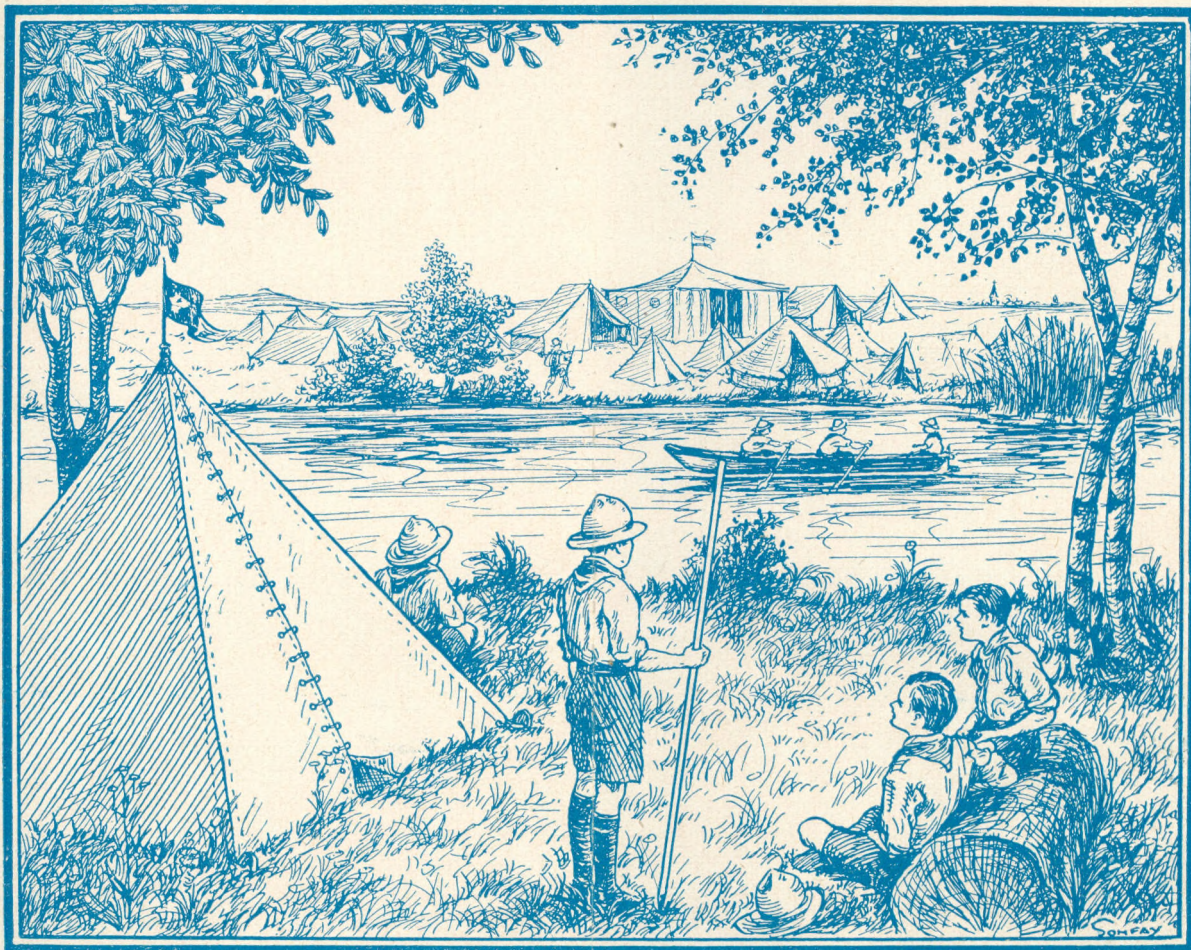
R. T.

BUDAPEST, V., FALK MIKSA-UTCA 26—28.

Telefon: T. 278—36; J. 430—55.

Gyárak: Pesterzsébet, Ujszeged, Dunaföldvár.

Hazai legnagyobb sáborgyár. — — A Magyar Cserkészszövetség hivatalos szállítója.

Hivatalos típusú örsi sátrak, 200 és 250 cm-es cserkészszátorlapok.
Katonai, pék- és kórházi sátrak.

Megrendelések

a Magyar Cserkészszövetség útján is eszközölhetők, árak ugyanott megtudhatók.

Kívánságra árjegyzékkel szolgálunk.

Csapat-, raj- és örsi

Árajánlattal díjmen-
tesen szolgál:

ALAPÍTÁSI ÉV 1863.

ZÁSZNÓK

a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

OBERBAUER A. UTÓDA

EGYHÁZI SZEREK ÉS
ZÁSZNÓK GYÁRA

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 41.

TELEFON: J. 450—64.

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Az elmozdított kövön

Mikor a husvét harangjai csengnek,
Szólitja lelkem fényes napkelet.
Elszálllok szárnyas vágyain szívemnek,
Naptalan lelkek tarlói felett.
Odaszálllok, odaülök a köve,
Ahol az angyal ül, a síngyító,
A legnagyobb hír szeretehiedetője.
Nézése mint a villám, ruhája mint a hó.

És látom ott, aki él, aki felkelt,
Kiben az óság újraszületett,
Az ötsebű, a diadalmas Mestert,
Ki magához von minden lelkeket.
Érzem a vonzást. És csak nézem, nézem,
(Ez a tekintet lelkeketnyitó)
Amíg lelkébe olvadok egészen.
Nézése mint a villám, ruhája mint a hó.

Csak nézzük egymást. S e sugárverése
Mi régi volt szívemben, mind kiég.
És belémveti szeme ihletése
Az újulásnak husvétitűzét.
És érzem, hogy új lélekkel kelek fel,
Szánnyam nőtt, izmos, csattogó.
Feltámadtam a Mesterrel ma reggel.
Nézésem mint a villám, ruhám akár a hó. (Sík Sándor.)

HUSVÉTI CSERKÉSZKIRÁNDULÁS.

Sokféle cserkészkirándulás van.

Igy tavaszkor a városok virágtalan utcáin végigdobbanak a nemzet acéltüstű virágainak, a cserkészeknek a csapatai: vonja őket a hegy, az erdő, a rét. Kivonulnak az Isten kertjébe, a gyönyörű természetbe. Egyik csapat hadijátékot rendez; a másik mentőgyakorlatokat végez; vannak, akik fölmerik a selymes rétet, a bozontos erdőt s térképet rajzolnak. Mondom, sokféle cserkészkirándulás van. De valamennyi megegyezik abban, hogy a jeletet fejlesztik, a testet erősítik; iskolái az együttműködésnek, az ügyességnek, a természetben való eligazodásnak.

Párkányi parancsnok úr csapatának a husvétitű kirándulása megérdemli, hogy egy kis beszámolót írjak róla.

Még március közepén történt, hogy a „Bontond“-csapat levelet kapott a mályi kántortanítótól.

A levél Párkányi parancsnok úrnak volt címezve, de a fiúknak szólt.

A csapatgyűlés téli méhkasába besurrant a nyár forró illata, a Bükk-hegység éles, tiszta levegője s az erdő dalosainak fürge nótája, mikor a parancsnok úr fölolvasta a levelet:

Kedves fiúk!

Ne haragudjatok, hogy a karácsonyi s újévi jókívánatokat csak most köszönöm meg. Már két hónapja betegeskedem s bizony, az orvos legföljebb ha májusban enged ki a szobából.

A mellhártyagyulladás hosszadalmas betegség s nekem, aki úgy szeretem a szabad mozgást, unalmas is. A hosszú téli napokon jól esik visszagondolnom a ti nyári táborokra, a bükkaranyosi erdő tisztásán megépített diákállamra. Nem is hiszitek, milyen édes emlékeket hagytatok itt az én öreg szívemben. Feleségemmel, a ti Róza néni-tekkel sokat beszélgetünk a mi dalosajkú, ügyes kis Bontondjainkról, akik majd valamikor beverik Nyugateurópa büszke érckapuit. Sokat jár hozzám Csörge bácsi is, a bükkaranyosi erdősz. Beszéli, hogy a táborok helyén még látszanak a sátorárok nyomai s a tűzhelyen égett föld barnul máig is. A táborút szikláján sokat üldögél s rátok gondol. Alig várjuk a nyarat, terveket szövünk, mit hogyan készítsünk elő, ha megint jöttök. Az idén több krumplit ültettünk s a veteményes kertet is megnagyobbítottuk. Édes fiaim, ti már a mieink is vagytok, jogot tartunk rátok. Mit csinálna a mályi rét s a bükkaranyosi erdő nélkülületek? A Kovácsék boldogtalanok lennének, ha nem az ő tanyájukon sütnék a cserkészek a kenyereket s ha nem hallanák esténként a lágyzengésű takarodót. A magyar talaj megszerett benneteket s készíti számotokra kövér termését.

Isten veletek! Ne felejtsetek el a ti Géza bátyátokat, aki most az ágyat nyomja s akinek szomorú husvétja lesz. Még sohase fordult elő, hogy nagycsütörtökön ne ő énekelte volna a

lamentációt s nagyszombat estéjén az alleluját. Az idei szent ünnepek néma napok lesznek, nem kaptam kíséretet. Szeretettel ölel benneteket Géza bácsitok, Róza néniétek. Csörge Mátyás is üdvözlését küldi."

Ezerféle emlék villant meg a fiúk lelkében. A vidám cserkészszemek ragyogtak a boldogságtól, de némi aggodalom is felhőzött a mélytűzű szemekben.

— Géza bácsi beteg! Szomorú husvétja lesz!

Kelemen Gyuszi, a fervek fürge kovácsa, máris ráncolta a homlokát. Egyszerre megszólalt:

— Parancsnok úr kérem, meg kellene látogatni a mester urat.

Jász Miki elkapta a szót:

— Ugyis tetszett tervezni husvéti kirándulást.

— Hát hiszen terveztem egy többnapos kirándulást, de nem Mályra, hanem Dobogókőre. Ámbár, ha nagyon akarjátok, mehetünk Mályra is.

Hatalmas „éljen“ reszkettette meg a cserkészotthon ablakait.

Kelemen Gyuszi agyában zakatolni kezdtek az összes kérések s csakúgy cikkázott benne a sok terv.

A parancsnok úr a fiúk közé ült s Gyuszi tervei ez egyszer jó talajra találtak.

A mályi kirándulás sokkal gazdagabbnak és szebbnek ígérkezett, mint a hozzá nem értő laikusok hiszik.

De nem akarok elébe vágni a dolognak. Csak annyit árulok el, hogy a „Bottonok“ minden héten kétszer rendkívüli gyűlést tartottak.

Hogy mit csináltak ezen a rendkívüli gyűlésen, az csak Mályon lett köztudomású.

*

Csenke Géza kántortanító úr háza csakugyan a szomorúság hajléka volt egész télen át.

A tanítást a tanítónő végezte helyette is, de a templomi teendőkre nagyritkán kapott valakit.

Róza néni odaadó ápolása enyhítette csak Géza bácsi lehangoltságát. Gyakran mondogatta:

— Majd megsegít az Isten! Csak ne lennél olyan türelmetlen! Nem szalad el előled a munka, megtalálsz még, ha majd fölépülsz.

De Csenke uram csak elégedetlenkedett:

— Most is elérkezett a szent nagyhét. Azelőtt messze vidéken híre volt a mályi passiónak. Öregbíró uramat, törvénybíró uramat, meg az esküdteket én tanítottam be Krisztus Urunk szenvedésének fönséges ének-szerepeibe.

— Már az igaz, hogy úgy senki se tudott bánni az orgonával s az emberi hanggal, mint te. Dehát ne bántson az téged, édes lelkem. Esztendőre ilyenkor is lesz passió, akkor is lesz husvét.

Virágvasárnapra megenyhült az idő. A derüs égre mosolyogva kapaszkodott föl a nap s pazarul szórta szét melegítő sugarait.

Csenke uram fölkelt az ágyból, kinyitotta az ablakot s egy nagy karosszékbe ült az ablakhoz, hogy a nap simogató melegét s a tavasz illatos levegőjét „első kézből“

kapja. — Kilenc órakor harmadikat harangoztak. A mályiak ünnepelő ruhában, kezükben barkával siettek a templomba.

A falu ünnepe szebb, mint a város ünnepe. Az utcát föl-söprik, megöntözik, a templom virágokkal ékes: mintha a levegő is tisztább, a napfény is mosolygóbb volna. Ünnepel a természet s ünnepel a lélek.

Csenke Géza bácsi szeme odatapadt a templom keresztjére. Az iskola épülete s az ő lakása közvetlenül az Isten háza mellett volt.

Még a csengőt is hallotta, amely a mise kezdetét jelzi. Sajgott szívében a fájdalom: most őneki ott volna a helye az orgona mellett.

Ekkor sajátságos dolog történt.

A templom nyitott ablakain kiáradt az orgona sokszínű hangja.

Csenke Géza megdörzsölte a szemét: nem álmodik-e?

A lány dallam meleg futamai belopóztak a szívébe s eltöltötték ezt a fájó szívet csodálatos örömmel.

— Az én orgonám! Megszólalt az én orgonám!

E pillanatban csengő gyerekhangok tiszta együttese szállt az ég felé:

„Gloria, laus et honor tibi sit, Rex Christe Redemptor,

Cui puerile decus prompsit Hosanna pium.“

Az orgona bűgött a körmenet alatt is. A hívek mélyzengésű, kacskaringós énekéből kicsendült a gyerekhang ezüstje.

Mise alatt, evangéliumkor újabb meglepetés érte Géza bácsit.

A passió fájdalmas dalama hangzott föl a kóruson. Ezek már nem mind gyerekhangok. Férfiás bariton és basszus zengi az evangélisták örök ígét.

A szoba ajtaja kicsapódik s berohan Róza néni. A templomban volt s nem tudta megállni, hogy egy percre haza ne fusson a nagy hírrel:

— A cserkészek vannak itt, lelkem! A mi cserkészeink, Párkányi parancsnok úr, meg a két segédtsízt s valami tizenöt fiú. Jaj, lelkem, én csak néztem, mikor csengetésre fölmentek a kórusra. Négy meg ministrál. Node ilyet! Hanem szaladok vissza, lelkem, csak ezt jöttem megmondani.

S Róza néni visszasiétt a templomba, ahol a passiót énekelték. A nap bemosolygott a kórusra s glóriába vonta az öreg orgonát, amely mellett Mándoky segédtsízt ült s a köréje csoportosuló cserkészeket.

A mályiak lelkét emelte a meghatottság s az áhítat.

Nagypál János gazduram megbökte Szekeres komáját:

— Ezek, akik a nyáron a bükkaranyosi erdőben voltak! Hát szép fölük, hogy elgyöttek.

Szekeres Pál bölintott:

— Igencsak szépen éneklük a paksiót. Derék gyerekek!

Mise után az egész csapat fölvonult Csenke mester úr udvarára s az öreg könnyes szemmel szólt ki az ablakon:

— Édes fiaim, hát gyertek beljebb! Parancsnok úr, tessék!

Bementek a szobába s letelepedtek. Akinek nem jutott

Akinek nem jutott szék, annak megfelelt a padló is — törökülésben.

szék, annak megfelelt a padló is — törökülésben. Aki a földön ül, nem esik nagyot.

Párkányi parancsnok úr megölelte Csenke bácsit:

— Eljöttünk kisegíteni mester uramat.

— Hozta Isten! Hozta Isten! De hogy így megleptek! Miért nem írták meg, hogy jönnek?

— A gyerekek akarták, hogy a mai nap meglepetés legyen. Reggel 7-kor érkeztünk a miskolci vonattal s észrevétlenül — hátul a kertek alatt — besurrantunk a plébániára. A plébános úrral elintéztük a mi husvét vendégszereplésünket. A falu magtárában lesz a tanyánk, hoztunk magunkkal kellő fölszerelést.

— Parancsnok úr s a segédtsztek itt maradnak nálam szálláson!

— Az nem lehet, mester uram! A mi helyünk ott van a fiúk közt. Megszoktuk mi a jég hátát is: azon is megélünk!

Hanem: a parancsnok úr tervez, a szeretet végez!

A templomból kitóduló nép körülvette a mester úr házát s úgy lesték a cserkészeket.

Jó ideig lesték, aztán a törvénybíró úr bekopogott:

— Aggyisten! Már tessék megengedni, csak azért jöttem, hogy egy cserkészt kérjek. Hallottuk, hogy itt töltik a szent ünnepeket, hát azt mondja az asszony:

— Eredj te Jóska, hozz egy cserkészt. Becsülettel ellátjuk. Meg a Jófalusiék is kérnek egyet.

Dictum-factum, az lett a huzakodás vége, hogy minden cserkész egy-egy családnál kapott otthont. Így a parancsnokság maradhatott a kántoréknál.

A nagyhét szertartásait soha olyan szépen nem élték át a mályiak, mint ebben az esztendőben.

Szerdán, csütörtökön és pénteken Jeremiás siralmait énekelte a cserkészeknek. A templom zsufozásig tele volt s a jó nénikék szeméből kibuggyant a könny, mikor Jász Miki csengő hangon rákezdte:

„Jeruzsálem, Jeruzsálem, térj meg a te Uradhoz, Istenedhez . . .“

Mikor pedig a szent sírt kellő módon „megrendezték“, a cserkészek teljes parádében, hosszú szöges bottal fölváltva állottak őrséget Krisztus teste mellett.

A Pista gyerek lihegve szaladt végig a falun s újságolta:

— Cserkészek őrzik a Krisztust!

S mentek a népek a templomba:

— A mi cserkészeink! — mondogatták.

Közben a cserkészet mindig nagyobb tért hódított a faluban. A gyerekek — honnét-honnét nem — nagykarimájú kalapokat kerítettek elő, hosszú botokat vágtak az erdőn s csapatostul masiroztak végig az utcán. Utánozták az igazi cserkészeket.

A kisbíró szét akarta kergetni őket, de Párkányi parancsnok úr nem engedte:

— Hagyja őket, Péter! Most még csak így utánozzák a cserkészeket: de ha a szívünkbe látnak, akkor a cserkész-fiúk minden cselekedetét utánozni fogják. Jól van ez így: csak hadd játszák a cserkészetet! Ne bántsa őket!

Nem is kell mondanom, hogy a fiúk nagyszerűen érezték magukat a szalmafüdeles házakban. Csak épen a gyomruk bírta nehezen a nagy vendégszeretetet.

Akinek nem jutott cserkész, irigykedve nézte azt, aki eldicsekedhetett:

— A mi cserkésziünk ezt meg ezt mondta, ezt meg ezt csinálta.

Nagyszombaton a föltámadási körmeneten szerepeltek utoljára a cserkészek.

Délután volt az istentisztelet s a föltámadt Krisztus körülhordozása. Majd Gábor úr plébános úr szentbeszédet mondott s a beszéd végén kitért a cserkészekre is:

— Krisztusban szeretett híveim! Az idei husvétunkat különösen széppé tette a mi cserkészeink husvét kirándulása. Ezek a fiúk megéreztek, hogy nemcsak a hegyek közé, hanem az erdőbe lehet kirándulást rendezni, hanem az elhagyott lelkek országába is. A kis Botondokat visszahozta ide a szeretet: a magyar talaj, a magyar nép szeretete, amelyet tavaly nyáron itt tapasztaltak.

Majd a cserkészekhez fordult:

— Ti, fiaim, eljöttetek, hogy az én egyszerű népemmel együtt éljétek át lélekben a nagypénteket, az Igazság s az Élet keresztrefeszítését.

Nagypéntek összefűzte a mi szívünket. A keresztfa alatt álltunk, közös volt a fájdalomunk. De ma délután közös volt az örömünk is, mikor az alleluját énekeltük.

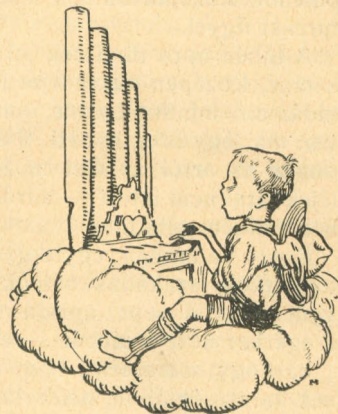
Vigyétek emlékül a mályi husvét tanulságait s azt a meggyőződést, hogy a keresztrefeszítettek a győzelem. A halált a föltámadás reménye teszi elviselhetővé.

A keresztrefeszített Magyarország is föl fog támadni s a falu kérgestenyérű népe s ti, cserkészek akkor is együtt fogjátok énekelni a föltámadás himnuszát.

Elbúcsúztak Csenke bácsitól, Róza nénitől s még aznap éjjel hazaértek igazi otthonukba.

A Botondok husvét kirándulása nem országgraszoló nagy esemény. Mégis, higgyétek el, a szeretet ilyen apró megnyilatkozásai teszik szépé az életet.

Radányi Kálmán.

MÁRTIRSÁG.

A világszálló márványcsarnokában

Felémörvénylik pénz, ital, zene,

Mámorba bódul köröttem az élet

És véle együtt sok szerelmese.

Nincs itt megállás — hattyuként sugárzik

A márvány-padló és tompán ragyog

A gyémántékszerek súlyos csodája . . .

— Csak állok és mogorván hallgatok.

Mert ingmellek és hófehér csodák,

Mert nyelvezavar és bűbajos mosoly,

Mert izzó légben fakult pálmafák,

Mert mind e furcsa, örült drágaság

Körül a lelkem búsan bujdokol.

Miért? Elárulom.

Mert félúton

Az egyik lift s a telefon között

A szélső, zöld porfir-oszlop mögött

Kis, kósza-szöke liftboy áll sután

És a szeméből szégyelt könny pereg.

Berlin.

Tábori Pál.

HUSVÉTI HAJNAL.

Ezen a hajnalon került az álom, hasztalan kerestem, máshová szállt. A kába harcot meguntam végre, talpraugrottam s magamra kaptam cserkészruhám. Harmat ködlötte szerte a fájat, hallgattak csendben a madarak. Óvatos lábbal mozdultam arrébb s amint kiléptem házunk elé: hívott az erdő, hívott a hajnal s bár nem akartam — követtem én hívó szavukat és útra keltem . . .

Száraz levelek tavalyi lomja, süppedt a lábam, izzott fejem s váratlan vágyként, ajkam kinyílt, vágy dalolt rajta most csendesén:

— Húsvét hajnala, megáldott hajnal, mutass csodát ma, szent jelt mutass! Kétség a szívben sokszor elűzte, sokszor legyűrte már a tavaszt. Mutass utat és mutass virágot, hadd legyen hitem, pazar csodám . . .

Nem felelt semmi. Zúgott az erdő. S én már azt hittem: jaj, hasztalan!

*

Tisztáshoz értem. Bokrok kínáltak harmatos fűben lágy pihenőt. Közéjük dültem s hirtelen, ime, káprázó szemem furcsát figyel.

A fűben apró tündérek járnak, körben formáltak, kering a tánc. Középen buksi fejét lehajtja, piros szemével pislog vidáman, mintha érezné, mintha csak tudná, milyen nap van ma: egy öreg nyuszi. S élénkül minden, erről és innen, onnan és arról az élet mozdul. Amit soha még halandó lélek látni nem látott — miről mesélnek, s miben nem hisznek: elibém állott.

Egyre vadabban, egyre gyorsabban forgott a tánc. Apró tündérek, szakállas manók vígan cicáznak. S köréjük gyűl az erdő népe, apraja-nagyja, őz és a róka, harkály s egérke: nézi a táncot s velük örül. Sokan tolongnak — s bárhogy szeretném: nem vesznek észre, mellettem lépnek karcsú özlábon, madárkarommal s egyik se ijed, egyik se fél.

Vége a táncnak. S most ének zendül. Sohse hallottam ilyen vidámat, boldogat, könnyűt. Sohase csendült poétapercek áhítatában ily muzsikám. Hogyha kacagnak: kis ezüst csengők reszketnek lágyan. Hogyha dalolnak: zokog és bűg a szél, orgona sípja, multak fájdalma, jövők reménye benne dalol.

Tünik a kép és fehér ruhában gyermekek lépnek fák mögül, — mindnek virág kezében, fehér virág. Mosolyog arcuk, angyali tiszta, nincs benne gonoszság, nincs fájdalom. S valami súgja: ezek a finom, apró kis lények még olyan lelkek, akiknek várni kell majd a szóra: földre jöhetnek . . .

Eltűnnek szépen. S most im, kacajos-boldog füzéres táncban, lányok és ifjak, aggok s férfiak, anyák és apák, fiúk és szülők — míg testük szunnyad, lelkük itt járja öntudatlanul a tavasz táncát. Zenél a szél.

Szinte szédítő, elbódít könnyen, fordul a tánc és jó lenne már víg útra kelni, elég volt ebből.

S egyszerre lágyan, vigyázva szépen hátára kapott s víz már a szél. Szállunk a síkon, hegyen és lápon s boldogan látom: víg a világ. A fegyver hullik porba és kezét nyújt már egymásnak ellen s barát. Nyomorgó gyermek, éhező férfi sorsát nem félti — segít a

bölcs. Csendül a munka boldog lármája — épül a béke szent palotája.

De a szívem nem nyugszik: vajjon miért nem? Még mire vágyik?

S ime, odalent egyenes sorban gombakalapos, derék legények: cserkészek mennek. Ajkukon nóta, szívükben nóta, nincs itt merengés, nincs itt már kétség. Mennek előre. — Előttük néhány öregebb testvér, vezetők s örök (vetését őrzik a legszentebbnek: magyar jövőnek), aztán kanyarog a sor és egyre hosszabb lesz. Vége már eltűnt, eleje nincsen — oh, mennyi cserkész és mind dalol . . .

*

Nagyot nyújtóztam s bokrok árnyában, harmatos fűvön — fölébredtem.

Álom volt így hát tánc és a szállás, minden öröme húsvéti napnak?

Szomorú lenne!

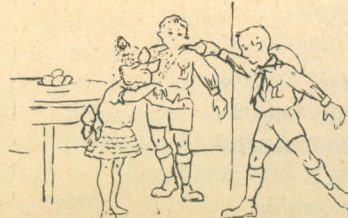
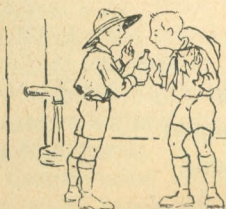
De a fák között most ezer aranyló, érces sugárban, mint tiszta kürtön, nap harsonáz:

Krisztus föltámadt! Zsendül az élet! Tavasz van, testvér! Föltámadás!!

Tábori Pál.

A fűben apró tündérek járnak . . .

Húsvéti történet — szöveg nélkül.

A VADKAN.

Irta: Bársony István.*

— Valami komoly esetet akartok hallani? — kezdte az öreg erdész. — Elmondom az első vadkanom történetét.

Ez olyan történet, amelyet egyiktek sem élt át. Mondhatom, borzasztó volt. Még most is meghül bennem a vér, ha rá gondolok.

A szemek düledezni kezdtek. Mindenki érezte, hogy most az egyszer a javából fog valamit hallani.

— Akkor még gyerek voltam és karácsonyi vakációra kerültem haza a szüleimhez — folytatta az erdész.

A hetedik gimnáziumba jártam és nyúlnál nagyobb vadat még nem lőttem.

Épen arra érkeztem, hogy nagy készülődés volt a házunknál a holnapi vaddisznóvadászatra. A sz.-i erdész levelet írt az apámnak és azt sürgősen küldte át lovas-stafétával. A levélben meg volt írva, hogy sok a vaddisznó, de van egy remetekan, amely akkora, mint a szamár és hogy rögtön kell rá vadászni, mert most tudják a tartózkodási helyét, amelyet könnyen megváltoztathat. Holnap reggel kilenc órára ott legyünk és az apám vigyen el engem is, ha már hazajöttem; meg hogy először a disznós kutyákkal próbáljuk sakkban tartani a vén remetét, hogy el ne illan hasson; azután pedig ha lesz rá időnk, hajtattunk. Hajtókról gondoskodott az erdészsegéd, akit a nagy kan huszonnégy órával ezelőtt majd hogy fel nem döntött.

Hogy mindezek hallattára milyen izgatott lettem, azt hiába próbálnám elmondani. Pedig borzasztó veszedelem fenyegette a reménységemet, mert az édesanyám lelkenedezve tört rá az apámra, aki épen golyóstöltények készítésével foglalkozott.

— Apa, édes apa, csak nem szándékozol ezt a kisleány magaddal vinni?! . . . Azt én nem engedem! Baja történetnék. Nem engedem!

Ezekkel a szavakkal szenvedélyesen ölelt magához és majd hogy rám nem borította védelemképen a szoknyáját.

Rettentően szégyeltem magamat. Hogyne, mikor az apám úgy kacagott, hogy a könnye is csurgott. Sírva fakadtam.

— Édesanyám, ha nem enged el, én a kútba ugrom! — kiáltottam. — Hisz nem vagyok én gyermek. Kiegészne a szemem, ha az erdész bácsi megtudná, miért maradtam itthon.

A vége az lett, hogy az édesanyám, keservesen bár, de belenyugodott a vakmerőségembe; hanem szigorúan a lelkemre kötötte, hogy az apám mellől el ne mozduljak. Védni fogjuk egymást életre-halálra. (Már mint hogy az apám védjen engem.)

Az apám mindent megígért. Amikor pedig másnap reggel kilenc órákor leszállottunk a szánkóról a sz.-i erdészhez elért, első szava ez volt az erdész bácsihoz:

— Ezt a legényt csak tessék a legjobb helyre állítani, amerre a nagy kan jár; hadd egye meg a disznó az ebadtáját!

Tudtam, hogy ez csak tréfa; de azért furcsán dobbant egyet a szívem, amikor az erdész bácsi szigorú arccal, morgorván felelte: — lesz rá gondom.

Nagyon szerettem volna ugyan vaddisznót löni; de nem

* Cserkésztestvéreim! Ezt a kedves kis elbeszélést áhítattal olvasátok. Aki írta, *Bársony István*, néhány napja hunyta le örök álomra szemét. Mi cserkészek különös fájdalommal fogadtuk halála híreit, mert ő volt a mi egyik előőrünk. Nem viselt ugyan cserkészruhát, de természet-szeretete, pompás megfigyelőkészsége, a magyar növény- és állatvilág páratlan ismerete őt példaképül állítják minden magyar cserkész elé. A hatodik törvényt nála igazabban senki sem töltötte be. A magyar erdő, a magyar mező szerelmese, a magyar igazi, nemes vadászok egyik legjelesebbike ma már nincs közöttünk. De itt maradtak írásai, amelyek mindig értékes, drága könyvei lesznek a természetszerető a magyar rónákról, erdőkről, kedves emlékü táborozásokról álmodozó cserkészfiúknak. Örizzétek Bársony István emlékét kegyelettel!

tartottam okvetlenül szükségesnek, hogy épen annak a bizonyos számánagságú remetekannak az útjába állítsanak. Hanem inkább elharaptam volna a nyelvemet, sem hogy eláruljak valamit a nyugtalanságomból. Végem lett volna örökre az édesapám előtt. Világ csúfjává váltam volna.

Rögtön indultunk a vadászatunk színhelyére és mondhatom, hogy ámbár folyvást a remetekanon járt az eszem, azért beleszédültem a havas erdő csuda szépségébe. Olyan volt az, mint valami álomvilág. Minden fa, minden bokor vastagon fedve hóval. A puha friss havon nesz nélkül síkolt a szánkánk. Ugy érkezünk a legsűrűbb vágás alá, hogy egyáltalában nem zavartuk meg az erdő csendjét.

*

Az erdészsegéd várt ránk és szomorúan jelentette, hogy Dudás, a vezérkopónk, amely tulajdonképpen egy farkasnagságú korcskomondor volt, teljesen megsántult (dróthurokba akadt a lába s alig bírt belőle kiszabadulni), így hát le kell mondanunk a programmunk szebb részéről. Dudás nélkül a másik két kölyök semmit sem ért. Azok még nem voltak eléggé vitézek. Nem volt más hátra, mint hogy hajtassunk. Először is ezt a szakadékos sűrűséget, amelyben bizonyosan bent van a nagy kan, mert hajnali csapása bevezet, de kifelé nincs nyoma. Most körülálljuk ezt a legkecsegtetőbb árkot. Aki a nagy kant meg akarja löni, annak az egyre szűkülő hasadék felső végére kell állania. Ott fog feltörtetni az agyáros.

Oda a fiatal urat kell állítani, súgta a segédnek az öreg erdész. Induljunk!

Megremegtem. Na, édes mamám, ha tudnád, szegény!

Szerettem volna odakínálni azt a jó állást az édesapámnak, de összeszorult a torkom; nem mertem.

Libasorban haladtunk a sűrűség szélén felfelé, hogy körben elálljuk a medencét. Olyan melegem volt, hogy szakadt rólam a veríték. Amikor a mély árok felső végéig eljutottunk, az erdészsegéd rám nézett, szalutált és egy bokor mögé mutatott. Az azt jelentette, hogy ott álljak meg.

Néhány másodperc múlva magamban voltam. A többi vadász eltűnt a kanyarodó mögött.

Most tehát mozdulatlanul kell itt várnom, amíg a hajtás véget nem ér. Azt majd sípszó jelzi. Arra kell tartanom a hóba mélyedő nyomokon, amerre édesapámék mentek.

A teljes magány érzete egy kicsit megborzongatott.

Gyors lélekvétellel néztem körül; kerestem, merre vannak nyílások előttem; honnan jöhet a nagy kan.

Az árok hosszú, mély szakadék volt; annak a torkába láthattam. Ha a kan onnan jön, akkor egyenesen nekem rohan.

A mamámra gondoltam és nagyon sajnáltam szegényt.

Lüktető aggyal kovácsoltam terveket, hogy mit csináljak, ha így lesz, mit csináljak, ha úgy lesz.

Legnagyobb titokban arra is gondoltam, hogy ha gyanússá válik a helyzet, mozogni, zörögni fogok; akkor a nagy kannak lesz esze, hogy irányt változtasson. Én csak olyan kisebbféle malacot kívántam. Elég az az olyan tizenhetedik évében levő diáknak. Egyszerre pompás ötletem támadt. Igérni fogok valamit szent Antalnak. Azután rábízom magamat. Ha valami szép kis vadmalacot lövök, odaadom neki egyhónapi zsebpénzem — felét. Az olyan malacért ez is elég lesz. A másik felét annak ellenében ígértem oda, hogy ami a nagy kant illeti, azzal csináljon valami olyan rendet, amelyben nekem semmi részem se

legyen. Ezt már az édesmamámra tekintettel is így véltem legjobbnak.

Az alkudozásomat megszakította a hajtás kezdetét jelző kürtszó, ami nem volt más, mint hogy a segéd valahol lent, a hajtók közt, beletutult a puskája csövébe.

Szoborra merevedtem.

A puskámat görcsösen markoltam. A szememet összevissza kapkodtam.

Vacogtam. Kezdtől rajtam elhatalmasodni a vadászláz.

Nem tudom, meddig bámultam így bele a hullámos fehérségbe, amelyről jóformán csak sejtettem, hogy hó.

Egyszerre megzörrent a bokor előttem és gyönyörű, könnyed szökéssel villant el előttem egy őz.

Ez felébresztett, magamhoz térített . . . tehát folyik a hajtás; de a hajtók csendben vannak, nem ütnek zajt. A zajjal hajtott vaddisznó visszatör.

Várok, lesek, kiszáradó torokkal. A szememet majd kinézem . . . Egy örökkévalóságig várok mozdulatlanul.

Most! . . . zörög valami az árokban! . . . Erre tart! . . . meresztem a szememet . . . úgy ver a szívem, hogy majd kiszakad.

Valami nagy sötétszürkeség mozog a bokrok közt.

Óvatosan furakodik. Megáll. Szuszog. Ujra nekiindul. Ez a nagy kan!

Az árokból csörtetett fel; nem tart egyenest felém, hanem oldalvást készül elhaladni mellettem.

Ott van ni! . . . alig negyven lépésnyire látom sötét-

szürke nagy testét. De csak az oldalát, egy nyíláson keresztül. A többi részét bokrok fedik.

Áll és figyel. Talán már észrevett, — szent Isten!

Ijedt zavaromban ösztönszerűen megcélozom.

Csak egy ujjmozdulat és vagy vége neki, vagy vége nekem, mert ha rosszul lövöm, ha sebzem, akkor megrohan, letipor, kivágja a belemet.

Szegény édesanyám! . . . Inkább nem lövök.

Szent Antal! mire volt ez jó, hogy most ne tudjam, mit csináljak?

Nem látom a kant elég tisztán, lőni nem merek.

Ha jól látnám, akkor — még úgysem lőnék.

Csak már mozdulna! csak már vinné az ördög! Ha még sokáig kísért, elfog a vadászszenvedély és akkor . . .

Riadt elszántsággal veszem célba még egyszer . . . de mintha valaki fogná a kezemet; még várok s épen amikor lőnék, nagyot zörög a vadkanom a bokorban és a következő pillanatban kint áll előttem a székydarócruhas vén kerülő, aki a hajtás szélén jött lassan felfelé.

Meghült bennem a vér.

Ha elsütöm a puskámat, ennek az embernek vége van.

Hála neked szent Antal!

És neked, drága jó édesanyám, „aki fiadért imádkozol most otthon . . .“

*

Az öreg erdész felkapta a poharát.

Koccintottunk.

A TIHANYI TÁBOR RÉSZLETEI.

Milyen versenyek lesznek? — A „Legjobb vízi őr“ vándordíja. — A versenyzők életkora.

A tihanyi Nemzetközi Vízitáborban, illetve az azt megelőző előkészítő táborban résztvevő magyar cserkészcsapatok részére, a tábor gazdag kiképzési, ismeretszerzési és szórakozási programján kívül gondoskodni óhajtunk a cserkészszempontokat kielégítő és az egészséges vetélkedést elősegítő versenyszámokról is. Ezért tehát elhatároztuk, hogy magyar vízicserkészcsapatok számára is fogunk versenyt rendezni, amely azonban csak néhány pontból fog állani. Terv szerint őrsi és egyéni versenyek lesznek.

A) őrsi versenyek.

I. Fellépés. Megbíráljuk itt a versenyőr 1. szellemét, 2. fegyelmét, 3. viselkedését, 4. a tábori rend betartását.

II. Evezős hike. Tartama: 12 óra. Feltétel: az őr s a

Naplemente a Balatonon.

térképen előre meghatározott útvonalon csónakkirándulásra megy, a kirándulás alatt a kiszabott feladatokat elvégzi. Közben kijelölt helyen feladatok megoldásáról, megfigyelésekről számolnak be. Pontozásnál figyelembe vesszük: 1. megtették-e a kijelölt utat, 2. milyen ügyesen táboroztak, főztek? 3. milyen cserkészszerűen viselkedtek? (Főzőeszközökről a versenyzők, a szükséges élelmiszerekről a versenybírósg fog gondoskodni.)

III. Jeladás. Egy négytagú jeladójárőr csónakra ül a vezetővel, mint kormányossal. Az őr másik fele a parton marad és a bíróság utasításai szerint táviratokat ad le a másik járőrnek, mely válaszol és az utasításokat végrehajtja. Esetleg este, lámpával is.

IV. Úszás. 1. 7×50 méteres staféta-úszás tetszés szerinti módon.

2. Vízből mentés. A két kisorsolt cserkésznek külön-külön 10 métert kell úsznia a fuldokló megmentésére, aki ellenállást nem fejthet ki, azonban segítséget sem nyújthat. Távolság 20 méter. A mentő ruházata: cserkészíng, nadrág, harisnya.

3. Búvárkodás. A kisorsolt két cserkész, a maximum három méter mély vízben elhelyezett tányérok közül kisérel meg minél többet felhozni. Indulás a vízből; egyszeri lebukás van csak megengedve.

V. Szabadon választott gyakorlatok. A bíróság a csapatok találékonyságára bizza, hogy mit válasszanak. A gyakorlatnak a vizen kell történnie s tartama a 15 perct nem haladhatja meg.

b) Egyéni versenyek.

Sorsolás dönti el, hogy az őr tagjai mely pontokban indulnak.

I. Elsősegélynyújtás. A vízicserkész életében leggyakrabban előforduló balesetknél való segélynyújtás. Mentőtáskáról minden őr maga gondoskodik.

II. Kötélmunkák. A vizen nélkülözhetetlen csomók, hurkok elkészítése. Kötélfonási módok.

III. Csónakjavítás. Pl. csónaktömítés.

IV. Kormányzás.

V. Csáklyázás.

VI. Becslés.

VII. Vizirendészeti ismeretek. Lebonyolítás írásban történik.

A versenypontokat úgy állítottuk össze, hogy azokban minden vizescsékeszt résztvehessen, dolgozzék az akár a Tisza mellett, vagy bárhol másutt. Térképezés, jeladás, úszás, segélynyújtás, kötélmunkák, becslés mind olyan ismeretek, amelyek között nemcsak egy vizescsékesztnek nem szabad zavarba jönnie, hanem egy II. osztályú csékesztnek is otthon kell éreznie magát közöttük. A többi pontnál pedig a most megjelent „Vizescsékeszt” c. könyv lehet hasznos segítő társatok. A szemaforjelzést — mely többszörösen gyorsabb, mint a zászlós morze — a „Jeladás”-ban találhatjuk meg.

A Nemzetközi Vízitábor előkészületeinek lázas munkája közben merült fel a terv, hogy vizescsékesztünk előrehaladásának fokozatos biztosítása céljából szükség lenne arra, hogy a vizen dolgozó csapatokat, örsöket vagy legalább is azok képviselőit minden esztendőben összegyűjtjük pár napra a Csonkaország valamelyik vízpartjára. Az idén nyáron Tihanyban fogunk összeseregleni az ország minden részéből, jövőre talán az Alföld folyója, a Tisza partján ütjük fel sátrainkat, máskor meg a vadregényes nádasvilágáról híres Velencei-tó mellett fogunk egymásnak örülni, vagy valahol a Duna mellett gyűlnek össze majd a könnyű csékesztcsapjak, hogy a rendelkezésre álló néhány nap alatt beszámoljunk egész évi munkánkról, közös programot csináljunk magunknak és egyúttal készüljünk az évente rendezendő nemzetközi vízversenyekre. No meg persze gyakorlatképpen versenyeket is rendezünk minden nyáron, és az az örs, amely a fenti versenypontokban a legjobb eredményt éri el, megkapja a Magyar Csékesztövetség „Legjobb víziörs” vándordíját s tartja magánál egy esztendeig vagy tovább is, ha sikerül megvédenie.

Megemlítjük még, hogy ha lesz elegendő jelentkező, a vándordíjas versenyeken kívül rendezünk még más egyéb versenyeket is, amelyek speciális képzettséget kívánnak meg. Az alábbi versenyek megrendezésére ígéretet nem tehetünk, minthogy csak akkor fogjuk őket lebonyolítani, ha a tervbe vett kiképzési program mellett tudunk rájuk időt szakítani. Ilyen volna a

I. Vitorlásverseny, háromszögletű távon, azután a közkedveltségnek örvendő II. Csónakkötélhúzás, melynél a kötél két végét a versenyző csónakok farára kötik. Addig kell evezve húzni az ellenfelet, míg az a stratonalon keresztül nem csúszik (vagy addig, míg a hajó meggy két darabba).

III. A csónakakadályversenyben a versenyzőknek a vízi

Győztes magyar hajó kötélhúzóverseny közben.

élet körében előforduló akadályokkal, feladatokkal kell megbirkóznia. (Pl. üzemműködés, vontatás, felfordulás stb.) Bizonyára mindenkit fog érdekelni a IV. Bójakereső verseny, melynél a benevezett hajóknak, az indulásnál megadott maximális idő alatt, a térképen berajzolt, 10 leghorgonyozott bója közül ötöt kell a térkép alapján megkeresni. Szenvedélyes kajakozóinkra is gondoltunk. V. Összetett kajakverseny van tervbe véve. Terv szerint a verseny részei a következők lesznek: 1. Összerakás, szétzedés (nemcsak a gyorsaság határozza!). 2. Akadályok legyőzése. 3. Felfordulás és visszaszállás. 4. Elmerülés. 5. 500 méteres gyorsasági verseny. Minden örs egy kétszemélyes vagy két egyszemélyes kajakkal indulhat.

Noha a versenyekre való készülést egyáltalában nem befolyásolja, már most jelezni óhajtjuk, hogy minden csapat egy, vagy több 7 csékesztből és egy vezetőből álló örsöt nevezhet be. (Természetesen, amit itt közlünk, az csak a versenyekben résztvevőkre vonatkoznak, mert hiszen a táborban ott lesz minden csékeszt, aki érdeklődik a vízi élet iránt). A versenyzők életkora egy versenyenél sincs maximálva, azonban azon örsök eredményét, ahol az örsi tagok éveinek összege 119-nél nem több (a vezető nélkül, kinek kora bármilyen lehet) és 19 életévüket 1928 július 23-án még nem töltötték be, külön számítjuk. Így tehát egy versenyt rendezünk, a versenyzők pedig két korosztályból kerülnek ki.

Kezdjük meg már most a készülést a nyárra, hogy azután július 23-án reggel gyakorlati és elméleti tudással felvértezve, ruganyos izmokkal jelentkezeshessünk a tihanyi kolostor alatt a vízitábor parancsnokságánál. Nem is kell talán hangsúlyoznunk, hogy a legelső dolog, hogy kifogástalan csékesztkekké képezzük ki magunkat, mert a vizescsékesztnek is elsősorban „csékeszt”-nek kell lennie és csak

G. K.

KÉT ÖRSVEZETŐI TÁBOR LESZ HUSVÉTKOR.

Az idei örsvezetői táborra 113 csapatból, 75 városból 520 résztvevő jelentkezett. Ez a nagy szám az eddigi két országos örsvezetői tábor 200-as létszámával szemben nemcsak óriási haladás, hanem örvendetes tanujele a magyar csékeszt tanulmányosságának. Az örsvezetői táborban csupán 200 fiú részére van megfelelő kiképzési és elszállásolási lehetőség, így hát majdnem 300 fiút kellett volna visszautastítani. Azonban az Országos Intézőbizottság március 14-i ülésén méltányolva az ily tömeges jelentkezés lehetőségét, elhatározta, hogy husvétkor még egy örsvezetői tábor rendez, hogy ide azok a fiúk, akik az első táborba be nem kerültek, felvehetők legyenek.

Tehát a 4-ik országos örsvezetői tábor szintén husvétkor kerül megrendezésre. Nagycsütörtökön kezdődik és husvét hétfőn fejeződik be. Valamivel tovább tart, mint az előző tábor, ezt azonban megindokolja az, hogy a nagyheti vallási kötelezettségek a tábor kiképzési idejéből bizonyos részt elvesznek. Az

első táborba túlnyomó részt vidékiek kerültek. Azok, akik 17 évesek elmultak, az örsvezetői táborba már felvehetők nem voltak. Részükre jelentkezés esetén szívesen biztosítunk helyet a június 25-én kezdődő hédervári segédtszti táborban.

A III. Országos Örsvezetői Tábor résztvevői március 31-én d. u. 4 és 6 óra között jelentkeznek a Csékesztház földszinti nagytermében. A IV. Országos Örsvezetői Tábor résztvevői pedig április 5-én, Nagycsütörtökön reggel 8 órakor jelentkeznek ugyancsak a Csékesztház földszinti nagytermében. (Budapest, V., Hajnal-u. 6.)

Értesülésünk szerint július második felében a Hárshegyi Csékesztparkban az I. és X. kerület is rendez örsvezetői tábor. Az esztergomi főttkárság most husvétkor az esztergomi „Jánoskútnál” rendez a város három csapatja részére örsvezetői tábor.

Legközelebbi számunkban beszámolunk olvasóinknak a husvét táborokról

Mit láttam Londonban

IV. Avatás a Holborn Rovereknél.

To „Cherub“ Saunders.

Let me hope that the following article, dedicated to you, will be a stone in the building, of the friendship between England and Hungary.

Saunders parancsnok úr, akit örökös mosolyra álló kerek arcára való tekintettel Cherubnak neveztek Holbornban, egy este jegyzőkönyvét becsukva, így szólt hozzánk: — Adams, Hugh, Geysler és Adam, ti befejeztétek a felvételi próbát, nemsokára felavatunk benneteket.

Négy hosszú és kiadós sóhaj volt a felelet, amely úgy hangzott ebben a szobában, mint amikor az Egyesült Északi Vasutak lokomotívja megáll Wimbledon Common állomáson és kifújja magát. Végre. Mind a négyünk emlékezetében megvillant azoknak a napoknak az emléke, amikor azt hittük, hogy a próbázásnál nincsenek nehezebb dolgok a világon. A térképoltvasás, iránykeresés még csak megy valahogy, de főzni, amikor a füst marja a szemet és még hozzá meg is enni, amit főzött az ember, nem tartozik a kellemes dolgok közé. Aztán tüzet gyújtani Gillwell-parkban, a világ legnedvesebb fűvén, mikor a szél mindent el látszik fújni, ismerni az angol zászlókat és összetételüket. Tudni az angol alkotmány és közigazgatás szervezetét. Mikor valaki a kezembe nyomta a fenti dolgokról szóló vastag könyvet, határozottan megrémültem, de aztán két hét múlva már minden ment.

Tehát most már az avatásnál vagyunk. Adams, ez a hosszú, nyurga fiú, aki öt hüvelykkel volt magasabb a hat lábánál, örömeiben ugrálni kezdett és csak barátai abbeli aggodalmára hagyta abba, hogy megrongálja a menyinyezetet. Hugh felpattant a motorjára és kivágtatott Southwarkba, ahol mint madárfiókák az anyjukat, várta a csapat, ahol tiszt volt ez a derék ember.

Aztán Cherub kiosztotta közöttünk az avatásra vonatkozó tudnivalókat és Adams kijelentette, hogy a nagy nap örömeire elmegyünk a Királyi Akadémiába megnézni a képeket.

*

A szigetország imádja a régi tradíciókat és hagyományokat, amelyekkel egy nagy és dicsőséges múlt forrott össze. A lordkancellár még mindig gyapjuzsákon ül a parlamentben, a bíróság elnöke vörös talárt hord és szürke parókát, az Angol Bank altisztjei még mindig azt a vörös frakkot hordják és azt a háromszögletű kalapot, amelyet a „Prince Regent“, a későbbi negyedik György király idejében viseltek és a Towerben a vár kulcsait ugyanazzal a

ceremoniával adja át az örség éjfélkor, mint a Tudorok korában.

A Roverek felavatásának szertartása is régi eredetű; az angol historiában gyökerezik és igazán és maradék nélkül csak azok értik meg, akik ismerik és szeretik az angol történelmet.

A középkorban az ifjú a lovagavatást megelőző éjjelt a templomban töltötte a magas oltár előtt és olvasta a „Vigilt“, ezt a katekizmus-félet, amely bizonyos kérdéseket tartalmaz és amelyekre a felavatandónak magában válaszolnia kellett, megvizsgálnia vele a belsejét, mielőtt letenné az életreszóló fogadalmat, hogy híven teljesíti kötelességét az Istennel és királlyal szemben, segíti embertársait és megtartja a törvényt.

... És négy évszázaddal később, mi négy lovag a huszadik századból, ugyanúgy tettünk, mint az ősök. Az „All Hallows“ egy oldalfülkéjébe elvonultan olvasgattuk a régi meritett papírra gót betűkkel nyomott Vigilt és igekezeltünk felelni reá magunkban.

És amint üldögéltünk itt négy cserkész a régi boltívek alatt, lassan rájöttünk az egyszerű igazságra, hogy bár autó robog az utcán és itt a templomban a sokszázéves faragott szószék felett rádióleadókészülék függ a megváltozott külső világban megváltozott gondolatok és megváltozott emberek közt az Eszme, amelynek szerény és küzdő harcossai vagyunk, maradt a régi.

Túléltem nemzedékeket, királyok uralkodását és bukását és diadalmasabban él a szívekben, mint valaha. És eszünkbe jutott Pettie világhírű festménye, amely a felavatása előestéjén a térdeplő lovagot ábrázolja a templomban, és amelynek minden cserkészotthonban ott van Angliában a másolata.

*

A St. Georges Hallban az asztal fehér terítővel volt letakarva, amelyen vörös kereszt futott végig. A széles, aranyozott gyertyatartóban két vastag fehér gyertya szolgáltatta a sötét szoba világítását. Régi mívű bronztál volt az asztalon, mellette antik serleg, vízzel tele. Az I. számú Holborn Roverek félkör alakban vették körül az asztalt, amely előtt ragyogó egyenruhában ott állott Woodcraft úr, a kerület parancsnoka, akinek a háborús kitüntetések megcsillantak a mellén a gyertyák világosságában.

Mi négyen a kör közepén álltunk, a gyertyák lobogó fényében óriásoknak tetszett árnyékunk a szemközti falon.

Elsőnek Adams lépett az asztal elé.

— Azzal a szándékkal jöttél ide, hogy belépj a Roverek közé? — kérdezte a parancsnok.

Alig hallható válasz:

— Igen.

— Tanulmányoztad-e a Vigilt és megvizsgáltad-e önmagadat?

— Igen.

Elhatározta-e magad arra, hogy embertársaidnak segítségére leszel és megteszed kötelességedet?

— Elhatároztam.

— A régi időben azoknak, akik a király asztala elé járultak, hogy a király lovaggá üsse őket, meg kellett mosni a kezüket egy tál vízben annak jeléül, hogy megtisztulnak a világ minden szennyétől. Hajlandó vagy ezt megtenni előttünk?

— Hajlandó vagyok.

Cherub vizet öntött egy tálba, amelyben a fiú megmosta a kezét, egy másik tiszta a kendőt tartotta.

— Ezek után meghívlak mindnyájunk előtt letenni a cserkészek ünnepélyes fogadalmát, nem feledkezve meg arról, hogy ezt már nem a cserkész, a gyermek, hanem a Rover, a férfi szempontjából kell meggondolnod.

A parancsnok felemelte jobbkeze három ujját és magasba tartotta és vele együtt felemelték a többiek is. És vigyázzba állt mindenki. Aztán a fiú halkán mondta a parancsnok után.

— Fogadom hitemre, hogy megteszem ami tőlem telik, hogy megtegyem kötelességem az Istennel és a királlyal szemben, segísem embertársaimat minden időben és engedelmességek a törvénynek.

Most a parancsnok kezét fogott balkézze az új Roverrel és jobbkezével megérintette a vállát, annak emlékére, hogy ugyanezt tette a király, amikor felemelte a térdeplő lovat.

— Bízom abban, amit mondtál és megérintelek a válladon, miként a régi időben a király is megérintette a mult lovagjait és szolgáljon neked ez a jel emlékezésül ünnepélyes ígéretedre, miként nekik is szolgált.

Ezután a vállára erősítette a háromszínű szallagcsomót,

amelynek színei a cserkészmozgalom három részét, a farkaskölyköket, a cserkészeket és a Rovereket jelentik.

— És a válladra tűzöm a szallagokat, amely felelősségedre és állandó jó példára fog emlékeztetni fiatalabb testvéreid előtt.

Most a fiú tisztelgett a parancsnok előtt, aztán a csapat előtt, amely viszonozta az üdvözlést.

Utolsó voltam a négy között és mikor a fogadalomtétel következett, a parancsnok nem mondta az ünnepélyes formát, hogy

... megtegyem kötelességem az Istennel és királlyal szemben ...

Mikor ehhez a részhez ért, egy pillanatra megállott. És csend támadt hirtelen.

Ez a pillanat nyomasztó volt a csendes szobában. Éreztem, amint a fiúk nyugtalanul tekintenek egymásra és volt valami kis tragédia ebben a pillanatban. A máskor nevető ajkak elkomolyodtak.

Aztán megszólalt a parancsnok.

... hogy megtegyem kötelességem az Istennel ... és hazámmal szemben ...

Utána mondtam a fogadalmat és a parancsnok úr szemében a nagyon vastag üveglencse mögött valami nagyon szép, mély megértést, emberszeretetet láttam, talán egy faj karakterének a tükrét.

Mert Woodcraft parancsnok úr tudta, hogy abban az országban a Duna mellett nincs király és ismerte a bánatot és tudta, mi a fájdalom. Mert finom ember volt Woodcraft parancsnok úr, ha nem is szerette a melodramai jeleneteket, mint praktikus és modern ember. De gentleman volt. Cserkész volt.

Aztán a vállamra tűzte a szallagot. Tisztelegtem. Először neki, aztán a fiúknak.

Leengedték a kezüket. Pihenj!

Az első magyar fiút felavatták a Holborn Roverek.

Hegedűs Ádám.

KÖVETKEZTETÉS.

Tudjuk, a cserkész résen áll,
S nem hagyja el a rést.
Mégfigyel mindent pontosan,
S levonja mindjárt gondosan
A következtetést.

Balkörmös Bandi a mezőn
Kakastollat talál.
Iránytűt, órát egybe vet,
S indul: irány északkelet,
Hol egy majorka áll.

A szél baloldalt s szembe fúj,
És páratelt a lég,
Az ösvény síma, lágy homok,
A földön gyanus lábnyomok —
Adatnak ép elé.

És Bandi izzó lángeszén
Az áramszikra gyűl:
A terhelő tények nyomán
A helyzetkép, a nagy talány
Eképen alakul.

Kakastoll az csendőrt jelent,
Mindenki tudja jól.
A majorba lábnyom vezet,
És ez csak a csendőr lehet,
S hiába nem lohol.

Vasárnap délben! — Az bizony
Nem kis dolog lehet,
Mely ilyen békés ünnepen
Nyomozni űzi szüntelen
A jó csendőröket!

Büntény történt, valódi bűn!
Világos a dolog.
Itt vad detektiv-dráma folyt,
Valaki gyilkolt, vagy rabolt,
Vagy tán gyilkolni fog!

Mivel még vérnek nincs nyoma,
S nem lát holttesteket,
Még bünt tán nem követtek el,
És mégcsak megelőzni kell
A szörnyű tetteket.

És ahogy Bandi néz körül,
A szíve is megáll:
A majorból a rét felett
Feléje íme közeleg
A rettentő halál.

Elszánt legény, kezébe kés,
Az úton szembejő:

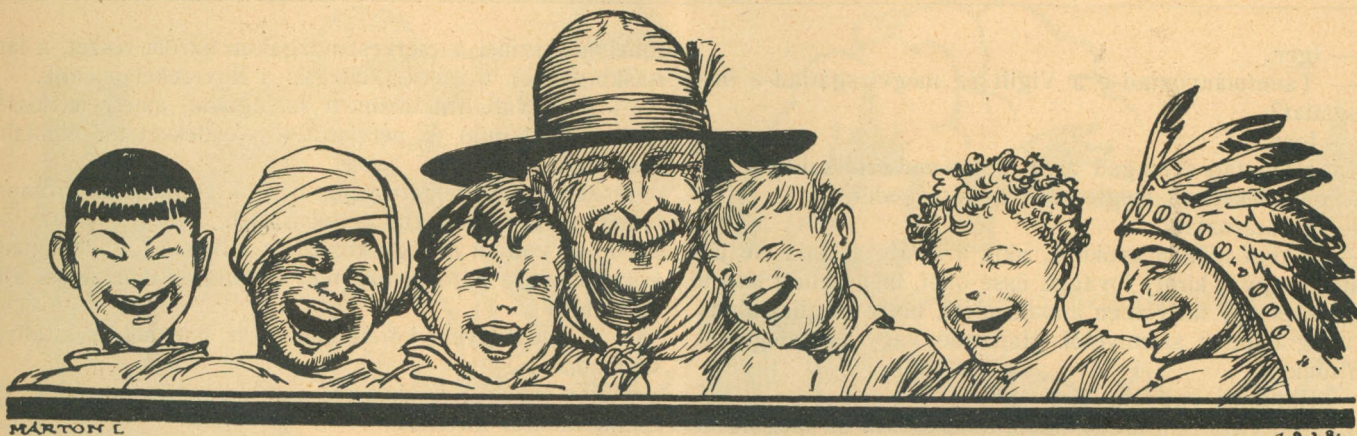
„No csakhogy megvagy végre, te,
Elvágom a nyakad, gyere!“
Szól a gonosztevő.

Kiáltna Bandi, torka szük,
A lába földbe nőtt.
Ijedtében se lát, se hall,
Csak áll fehéren, mint a fal
A gyilkosa előtt.

De im mögötte a bokor
Kukorékol nagyot:
Nem csendőr — kakas lép elé,
S a jámbor majoros felé
Kiáltja: „Itt vagyok!“

Kakastoll nem csendőrt jelent
Mindenkoron tehát,
Bár Bandi lángeszű gyerek,
Az élet így csúfolja meg
Az éles logikát! Mikroszkóp.

A VILÁG FŐCSERKÉSZÉNEK PÁLYAFUTÁSA.

Irta: *Temesi Győző.*

II.

Baden Powell mint tanuló és mint katona. — A cserkészlet gondolata évtizedes munkásságban forrt ki benne.

Első közleményünkben (I. M. Cs. 6. szám, 84—85. oldal) említettük, hogy B. P. 1876-ban fejezte be középfokú tanulmányait és katonai pályára lépett.

Micsoda kezdés volt az!

Minden gyermeknél megmutatkoznak hajlamai már kora ifjúságában. A kis Róbert mint tanuló különösen két vonást mutat:

1. Mindenben kitűnő és mindent szívesen tesz. „A good all-round worker and player“. Futball, céllövészet, sportok, valamint iskolai tantárgyak, valamennyi sikert hoz neki. Kevesebb az érzéke a matematika és a klasszikusok iránt, de feltétlenül tiszta gondolkodása ösztönzéséből tisztelességgel felel meg e tárgyak követelményeinek is. A gyűlölt görögéből is kedves tárgy lesz, amikor tanára arra figyelmezteti, hogy mennyi drámai, színészeti szépséget tár fel ez a nyelv. B. P. született színésztehetség volt; ifjúkori sikerei életén végig kísérték. Zongorázik, hegedül, kitűnő bohóc és komikus színész. Mindez képessé tette arra, hogy kitartóan tudjon dolgozni, elmélyedni a munkájába, ha úgy kellett.

2. A fiúknak született vezére volt. „By nature a born leader of boys.“ Szellemi fölényéhez járult örökké vig kedélye, gondolatainak tisztasága. Már akkor élt benne az erdei élet szeretete és homályosan bár, a cserkészlet. Elbocsátó bizonyítványa olyan, mintha ma egy kiváló örsvezetőt akarnánk jellemezni. Ismerte és tanítani tudta, hogyan kell a házinyulat szabad tűzön megsütni, a baltát használni, fatörzsön vizet átszelni, nesztelenül lopózkodni a csalitosban, a madarak és állatok barátjává lenni, fára mászni és azon elrejtőzni, hogy az alatta elmenő tanár meg ne lássa és ezer más „tudományt“. Megismerte a vezetés titkát is: lovagias, elnéző és nagylelkű volt a kisebbekkel szemben, mert tudta szolgálni őket.

Ilyen előzmények után az hinné az ember, hogy kapkodtak utána az egyetemek. Az oxfordi, ahova pályázott, készségét még „nem elég erősnek“ találta.

Most következett a nem várt fordulat!

A lapok nyílt pályázatot hirdettek katonatiszti felvételi vizsgákra. B. P. indult — különös remények nélkül — mint írta. Több mint hétszáz pályázó közül második lett a lovassági, negyedik a gyalogsági vizsgán. Pályája el volt döntve. Az első hat pályázót nem küldték hadiiskolába, hanem elengedve a két évi kurzust, azonnal csapattesthez osztották be. Így B. P. egyik napról a másikra tanulóból alhadnagy lesz. A katonai bizottság meglátja az all-round

embert, a szellemes szervezőt és a született parancsnokot B. P.-ben és megérzi nagy jövőjét.

Eddig szüleinek jóformán sem került fiúk neveltetése, de a huszárélet nem olcsó. B. P. elhatározza, hogy a maga lábán él meg, Angliában vagyon nélkül nehéz huszártisztnak lenni; lehetetlen a fizetéséből megélnie. Ezért Indiába jelentkezik és a 13-as huszárokhoz kap beosztást. Ott több a havidíj és a pótdíj.

1876 okt. 30-án indul Portsmouthból és dec. 6-án Bombaybe érkezik.

Hét évet tölt itt Indiában, 1876—83-ig. Emlékeit maga írja le 1915-ben megjelent „Indian Memories“ című könyvében. A szolgálatnak él, amely főleg lovaglásból és kardgyakorlatokból áll, spártai egyszerűségben él és büszke arra, hogy étkezdei számlája a legkisebb. Közben láza miatt másfél évet otthon tölt el, ahol tisztvi vizsgát tesz kitűnő eredménnyel. Visszaérkezve az ezredet Afganisztánban találja és itt esik meg a baleset, hogy revolverével véletlenül megsebzti a felső lábszárát és hetekig fekszik. Az időt rajzolásra, hindu, francia és perzsa nyelv tanulására használja fel. 1883-ban kapitány lesz.

1884-ben ezredét áthelyezik Natalba, Délafrikába, hogy résztvegyen egy Bucsúána-földi expedíción. 1885-ben az ezred hazakerül Angliába. 1887-ben B. P. Délafrikába kerül Smyth tábornok mellé, bejárja a Zuluk országát, fontos megbízásokat teljesít és őrnagy lesz. 1889-ben néhány hónapig betegen fekszik otthon, majd a délafrikai Swazilandba vonul be. 1890-ben tábornokával együtt Malta-szigetére kerül összekötő tisztnek. Kémtiszti megbízatást kap a Középtengerre. Ezért 1891—92-ben katonai hírgyűjtés, tehát kiképzés szempontjából végigjárja Olaszországot, Albániát, Görögországot, Törökországot, Tuniszt, Algériát, Bosznia-Hercegovinát, Montenegrót és mint katonai attasé résztvesz az osztrák-magyar és az olasz hadgyakorlatokon. Amennyire megállapítható, Magyarországból akkor a Dunántúlt, a Bácskát, a Szerémséget járja be.

1893—95-ben angliai szolgálatot végez. 1895—96-ban újra Délafrikában jár. Résztvesz az ashanti, majd a matabele expedíción. Erre az időre esik híres cserkészkedése a Matoppo Hills dombvidékén. 1897 nevezetes esztendő: ezredes lesz, közzéteszi a „Matabele háború“ történetét és visszamegy Indiába. 1898-ban brigadéros lesz, vagyis négy ezred fölött parancsnokol, meglátogatja Nepalt és Kasmirt. 1899-ben otthon van szabadságon, amikor kitör a bur há-

ború. Átveszi Mafeking délafrikai város védelmének vezetését. Közzéteszi az „Aids to Scouting“-ot. 1900-ban felmentik Mafekinget és az egész világ bámulattal üdvözlö B. P. rendkívüli katonai sikerét. A királynő tábornokká lépteti elő. Következő feladata: megszervezi Délafrika csendőrségét 11.000 fővel. Közzéteszi a „A háború sportja“ című könyvét.

Mafeking ostromának eseményei döntő fontosságúakká lettek a cserkészetre. Itt öltött határozottabb alakot B. P. rendszere, ezért az 1900. évet katonai karrierje szempontjából is forduló évnek vesszük.

Ezalatt a hosszú és eredményes katonai pálya alatt hogyan fejlődött ki B. P. lelkében a cserkészeti gondolata? Ez az, ami bennünket elsősorban érdekel. A sokoldalúság és a vezetői képesség a természetben, a harcokban nagyobb sikert biztosított B. P.-nek, mint a többi katonának. Ezért B. P., amikor Indiában ezredoktató tisztté lesz, kidolgoz egy olyan rendszert, amely a katonát jobb katonává teszi. Ezt ne felejtjük el, amikor a cserkészgondolat megszületésén gondolkozunk. Ügyesebben, biztosabban mozogni a szabadban, segíteni tudni magán minden helyzetben, jobban, mint eddig, — ezt akarja B. P. megvalósítani. Sikerül. Az ő katonái jobb katonákká lesznek. Lefordítva a mi nyelvünkre ez azt jelenti, hogy nemcsak a szorosán vett és oktató cserkészismeretekben kell jártasságot elsajátítanunk, hanem a magunk helyén kell cserkészlelkek helyét állnunk, bármi a foglalkozásunk, bármi kicsiny vagy nagy a mi hatáskörünk.

B. P., a szigorú katona, a legsúlyosabb viszonyok közt is szeretetreméltó egyéniség. Összegegyeztetni pl. a harcot a színelőadásokkal. Amikor asztalnál ülnek, úgy megnevezteti társait utánzásaival, mókáival, hogy elfelejtenek vagy képtelenek a nevetés miatt enni! Mire az Aids to Scoutingot kiadja, a cserkészeti benne életbölcse világné-

zetté finomul. Ez új embertípust jelent. Amikor pedig átvillan az agyán, hogy a fiatalságot jobban ki lehetne használni egy olyan rendszerrel, amely lelkesíti a fiúkat; jobban, mint ahogyan azt az iskolázással el lehetett érni, akkor a régít túlhaladó forradalmi pedagógiát alapít. Magasabbrendű embert hoz. Amit el akar érni, az lelki cél, amire mindent felhasznál, ami a fiút meg tudja mozgatni, de a régi eszközök közül lehetetlenek nyilvánítja a bűntestét megfélemlítés céljából (elrémités), a drillt, a formalizmust, a rászorítást, a vezető különélését. Az ő koráig a fiú tökéletlen felnőtt volt, akinek hivatása, hogy majd a felnőtt életét élje; ő ledönti a válaszfalat a fiú és vezetője közt, lerombolja az áltekinthetőséget, amely csak a vezető jelenlétének idejére terjed ki és megszerzi a vezető részére a becsüléssel alapuló igazi tekintélyt. A vezető a fiúk közé vegyül a pajtás lesz, sokkal nagyobb tekintéllyel, mint valaha. A fiúnak külön világa és így külön élete van. Eddig titkos második élete volt, most nyíltan élheti csakis a maga énjének életét.

1902-ben végződik a búr háború. 1903-ban meglátogatja a német, amerikai, kanadai, francia és bécsi katonai iskolákat. 1904—07-ig szemléket tart vagy hadgyakorlatokat látogat. 1907-ben 125 rajzát kiállítja. Ugyanebben az évben tartja meg az első próbatáborot fiúkkal Brownsea Island szigetén, Dorsetben. Ennek az alapján teszi közzé 1908-ban korszakalkotó jelentőségű könyvét, a „Scouting for Boys“-t. Magyarra így fordítható: a fiúk cserkészete. Mindaz, amit egy tapasztalatokban olyan gazdag életből leszürelhetett, szerencsés feldolgozást nyert ebben a könyvben. Jelentőségét mutatta sikere is. A könyv napok alatt elfogyott.

A könyv tüneményes hatásáról és az első szervezésről következő cikkünk szól.

(Folytatjuk.)

KI MEHET JÖVŐRE LONDONBA?

Ez az a kérdés, amely mindenfelől választ kér. Még össze se ült a vezetőség, amely megszabná, hogy mik az előfeltételei annak, hogy valaki az 1929-i világjamboreeba benevezzen. Ma még nem tudhatjuk, hogy talán csak akkor jöhet el valaki, ha az I. osztályú próbát megállotta, vagy ha már 15 éves. Lehet, hogy ilyesféle kikötéseket tesznek vezetőink. Mert ők felelősek azért, hogy végre a magyar nemzet igazi szelleme kerüljön a külföld színe elé. A magyar fiú tiszta lelkét akarjuk a testvériesség nagy ünnepére elvinni, amely mindazt az alacsony rágalmat elfújja, amivel a világsajtóban vádolják. Nagy feladat lesz keresztülvinni, hogy ne valami mesterkéltné, ünnepi életet mutassunk, hanem azt a mi egyszerű, igaz magyar, tiszta erkölcsű táborozásunkat, amely mindig ilyen, tehát megbízható.

Csakhogyan...

A bökkenő az, hogy ha a mi külön magyar világunkat meg nem tudjuk magyarázni, akkor múló lesz a hatásuk. El kell helyezni a külföldi fülekbe a mi igazságaink érveit. Ki tudja ezt? Csak ti, cserkésztestvérek! Nagyon kellene tehát dobbantania mindenkinek, aki azzal a gondolattal foglalkozik, hogy kitekint Angliába (és ki ne foglalkoznék vele?) és azt kellene mondania: — Akarom, hogy angolul tudjak jövőre!

Minden világnyelv jó. Némettel, értve alatta a folyékony beszédet, nyögés nélkül, jó szolgálatot tehetünk. Franciával is sokra megyünk. De Angliában — ez már az ő rossz szokásuk — mégis csak leginkább angolul beszélnek. Ezt a nyelvtanulást országos akcióval akarjuk előkészíteni. A mi dániai versenycsapatunk volt mestere, Fischer Sándor bácsi, aki maga is régi cserkészember, most is felajánlotta díjtalanul cserkészszolgálatát a magyar fiúknak. Ő, aki 22 évig élt Angliában, nemcsak a nyelvre, de sok más szokásra is felvilágosításokat adhat.

A tanítás rendszere ez lesz:

Jelentsen be minden — egyelőre fővárosi és környéki — csapat egy-két olyan cserkészt, aki az angol tanulást haladéktalanul megkezdi. A felhívások már meg is érkeztek a csapatokhoz. Ezek ügyes, képzett fiúk legyenek, akiknek hivatásuk az, hogy ősszel a maguk csapatában nyitnak kurzust és tovább-

tanítják mindazokat, akik Londonba akarnak jönni. A tanítás a cserkészházban történik a szövetség segítségével. Csak azok jöjjenek, akik a legkomolyabban elő akarnak készülni. A vezetőség nem veszi fel azokat, akik kifogás alá esnek, illetve megvonja a részvételi engedélyt tőlük, ha a haladást gátolják. Az időpontot, óraszámot stb. együttesen fogják megbeszélni. A tanítás az elutazásig tart.

Ismételjük, a tanulással semminemű költség nincs, mert Fischer bácsi szeretetből foglalkozik velünk, az adminisztratív költségeket pedig a szövetség viseli.

A vidéki csapatok kíséreljék meg a nyelvtanulási csapatközi megszervezését és jelentsék a szövetség címére „Londoni Jamboree” jelzéssel, ha kívánságaik vannak vagy segítségre van szükségük.

Van csapat, nem is egy, amelyik már szervezi kimenetelét. Ne maradjunk el tőlük, fogjunk munkához és: a viszontlátásra Londonban!

Az Országos Intéző Bizottság március 4-i határozatából

Temesi Győző.

(Érdekes apróságok.)

Az ember naponta 900 g széndioxidot lehel ki, ebben 250 g szén van.

*

Legalább minden 30-ik ember balkezes, körülbelül minden 50-ik színvak.

*

1 mm³ vérben férfiaknál 5 millió, nőknél 4 1/2 millió vörösvérsejt van.

*

A világ vízízérő-készletének majdnem fele Kanadában van.

A keleti kérdést, melynek lényege Konstantinápoly hovátartozásának eldöntése, Oroszország vetette fel és tartotta állandóan felszínen. Az orosz politika ugyanis tudatosan és fanatikus szívóssággal igyekezett megdönteni az európai török birodalmat és így megszerezni álmainak álmát, kelet és nyugat kapuját.

Mint hogy azonban önmagában gyengének bizonyult terve keresztülvitelére, a balkáni szlávokat igyekezett előbb a vallási, majd a faji rokonság ürügyén megnyerni magának szövetségeseikül, vagyis a keleti kérdést még komplikálta a balkáni problémával. Így tehát az orosz nacionalizmus pánszlávizmussá izmosodott, melynek fantasztikumokba vesző lehetőségei teljesen elkápráztatták a politikailag éretlen, de annál nagyobb ambíciótól fűtött balkániakat.

Az egységessé vált német birodalom, majd Olaszország egyre fokozódó érdeklődéssel fordult kelet felé. Ezen új konkurrens hatalmak, céljaik homlokegyenest ellenkezők lévén Oroszországgal, még jobban felkavarták az amúgy is állandóan örvénylő érdekharcot és még jobban összekúsálták a balkáni probléma kibogozatlan szálait. Bármi megnyugvást keltett a berlini kongresszus Európaszerte (1878.), határozatainak végrehajtása, mégis rengeteg bajjal és vesződéssel járt.

Törökország folytonosan hanyatlott, a fejlődésükben sokféle képen gátolt balkáni népek igényeikben és erejükben hatalmasan megerősödtek. Konstantinápoly mellett Szófia, Belgrád, sőt Cetinje is szóhoz jutott.

Közben a tengeri hatalmára féltékeny Anglia szövetséget (1904) Franciaországgal, amely 1871-re még most sem tudott fátyolt borítani. A szövetség éle tehát Németország és közvetve a monarchia ellen irányult. VII. Edward „a békeszerző“ (?) Oroszországot is bele vonta a szövetségbe, mely új erőre kapva, ismét megkezdte a balkáni aknamunkát. A balkáni népek bekapcsolódása a Londonból irányított entente politikába nagy veszedelmet jelentett a központi hatalmakra nézve.

E veszedelemnek egyik megnyilvánulása, az elkövetkező eseményeknek mintegy előfutára: a vámháború a monarchia és Szerbia között. Szerbia vámuniót keresett Bulgáriával, hogy ebből fegyvert kovácsolhasson a monarchia ellen. Ebből nagy vita támadt, melyet a határok ismételt

elzárása, a magyar és osztrák agráriusok beavatkozása, a tárgyalások megszakítása csak elmérgesített.

Különösen fájdalmasan érintette a szerb gazdasági életet a határok elzárása. A Románia és Görögország felé megkísérelt marha- és sertésszállítások csak gyenge kárpótlást nyújtottak az osztrák-magyar és német piac elvesztéséért. A megtorlasként kezdett vámháború érzékenyen sújtotta később a monarchiát is. Végül is azonban Szerbia kénytelen volt a monarchiának engedni. Ez a vámháború nagyon sokat rontott Szerbia és Ausztria-Magyarország amúgy sem ideális viszonyán. Az eredmény az lett, hogy a nagy-szerb eszme bajnokainak sikerült a nagy-szerb, helyesebben most már délszláv eszmét a Balkán-probléma hajtóerejévé tenniük.

Bosznia-Hercegovina annexiója még jobban élére állította az amúgy is nagyon feszült helyzetet. De a belső egységet nélkülöző és készületlen entente-nak le kellett szerelni. A béke visszatérte tehát csak ideiglenes fegyvernagyvást jelentett és még veszedelmesebb események bekövetkezését sejtette.

A Entente nem nyugodott. Terveikbe az annexió miatt neheztelő Törökországot is bele akarták vonni. A porta azonban visszautasítólag nyilatkozott. Ez a visszautasítás gondolkodóba ejtette a tervezett szövetség szószólóit. Egy hármasszövetség-barát Törökország fenyegető veszedelmet jelentett volna a készülő szövetségesek hátában. Előbb tehát Törökországot kellett összezúzni, azután keríteni a sort a hasonló végre szánt Ausztria-Magyarországra. Ennek a felismerésnek megfelelően a balkáni népek köréből egyszerre eltűnt minden visszavonás és valamennyi egyesült a Törökország megdöntésére irányított aknamunkában. A duzzadó energiák kitörtek, megkezdődött a balkánháború (1912 okt. 8—1913).

A hatás váratlan és meglepő volt. A török hadsereg mindjárt az első összecsapásnál megrokkant. A szerbek távolról sem akartak lemondani korridor igényeikről és tudni sem akartak az autonóm Albániáról. Most is az történt, ami az annexió válság idején: az entente hatalmak elnézték, sőt támogatták a minden józan mértékről elfelejtkezett Szerbia okvetetlenkedéseit. Kihívó viselkedése hadserege egyrészen mozgósítására készítette a monarchiát (1912 nov.).

Szerbia állhatatosan ragaszkodott követeléseire és hajthatatlan maradt. Az entente is lázasan dolgozott. A jelek is arra engedtek következtetni, hogy komoly dolog van

* Csaba testvérünknek ezt a cikkét különösen az idősebb cserkészek figyelmébe ajánljuk melegen. Aki figyelmesen elolvassa, sok mindent lát egyszerre tisztán ebben a zavaros, forrongó világban.

készülöben. December elejére azonban enyhült egy keveset az általános feszültség. A világháború kitörését a hármasszövetség összetartása, Anglia és Oroszország pillanatnyi elhidegülése a perzsiai bonyodalmak miatt, mindekelőtt a balkániak kimerülése megakadályozta.

Ezzel le is zárultak a balkán háború aktái. Eredményei a monarchia veszteségét mutatják. Ellenségeink állása jelentékenyen megerősödött. Óriási pénzáldozataink és diplomáciai vesződésünk ellenére sem tudtuk megakadályozni barátaink: Törökország és Bulgária meggyengítését. Helyzetünk meggyengülése még fájdalmasabban esett, minthogy egyet jelentett ellenségeink megerősödésével.

A Balkán-államok győzelme a kis nemzetek erejének győzelmét jelentette a történeti jogokra hivatkozó, de a nemzeti egység összetartó kötelékét nélkülöző török nagyhatalmon. Ennek a folyamánya az lett, hogy Magyarország és Ausztria déli részein lakó szlávok elkülönülési vágya, mely eddig beérte a trializmus szerény köntösével, mostantól kezdve a nagy délszláv eszme csillogó mezébe

öltözött. A délszláv eszme és a magyar történeti jog egymásba ütközése végzetes események közel bekövetkezését sejtette. A veszedelem be is következett, kitört a világháború.

A világháború kitörésében nem a Balkán-probléma a főbűnös, de az események lavinájának megindításáért őt terheli a felelősség. Szerbia kardrántásának az a jelentősége, hogy a balkán probléma nemcsak diplomáciailag, hanem immár gyakorlatban is bevonult a világpolitikába. Csaba Jenő dr.

PROGRAMM TAVASZI KIRÁNDULÁSOKRA.

Nyomolvasás
Betegszállítás
Időjárás
Famászás
Időbecslés
Madarak megfigyelése
Sikfutás
Kötörés
Metszetkészítés
Útjelek
Kötélhúzás

Rendgyakorlatok
Csomók
Hordágykészítés
Tűzhelykészítés
Gallérösszehajtás
Környékismeret
Morze
Távbecslés
Kötélhágcsó
Takaróösszehajtás
Lopózkodás

Látrajkészítés
Sátorlapösszehajtás
Boomerangozás
Cövekkészítés
Erősített lecövekelés
Gereblyekészítés
Két lapossátor
Botösszekötés
Gyors felszerelés
Kürtjelek gyakorlása
Szemaför-jelzés

Karjelek
Mentőhurok
Térképismeret
Árkolás
Drótkötélhid
Tájékozódás
Gillvel-lap kezelése
Kötélösszefonás
Sípjelek
Kapukészítés

Dallós László, 15. Bethlen.

VADÁSZAT FÉNYKÉPEZŐGÉPPEL.

Az itt látható képeket is ausztráliai magyar cserkésztestvérünk küldötte. Pompás, értékes vadászszákmányok! Hátha még meggondoljuk, hogy ennek a vadászatnak nem volt áldozata, az eredményét azonban nemcsak a vadász, hanem sok ezer cserkésztestvér is élvezi, még sok ezer kilométerre a vadászat helyétől is!

Pedig azt a szarkát igen nehéz lehetett lekapni, mert ez a madár Ausztráliában is rendkívül éber. De lássátok: a jó cserkész még éberebb. A kis „kacagó madár“-fiókák bizonyosan nem is sejtették, hogy reájuk szegeződik egy pompásan látó, sőt a látottakat megörökítő lencse. Hiszen

az az aranyos kis „legezőfarkú“ madár-mama nyugodtabb, amelyik ott ül mesterialan megépített fészken. Talán melnetve kicsinyeit, vagy azért ül önfeláldozóan, lázasan, egyre gyengülve tojásain, hogy a madárvilágba új élet, új öröm költözzék.

Gyönyörködjétek fiúk ezekben a kedves képekben s ne felejtsetek el, hogy a cserkész olyan jó a madarakhoz, hogy el nem pusztítana belőlük csak egyet sem, hacsak nem a ragadozók közül, amelyek az énekes madárkák rút és veszedelmes ellenségei.

Itt a tavasz. A madárkák mintha újjáélednének. Boldogan köszöntik megerke-

zeti vándortársaikat s az elnémult természet új daltól lesz hangos. Fiúk! Figyeljétek ezt a nagyszerű életet, csináljatok rajzokat és fényképeket a madarak életéről!

olyan nyugodtan, csendben várják haza eledelet hozó anyjukat, mintha teljesen egyedül lennének az erdőben, távol minden „kártékony“ lénytől.

Ezeknél csak

Harcíösvényen

*Jó, ha az ember nincsen
egyedül!*

— Mi lehet? — suttogta jobboldali szomszédom.

— Nem tudom! — válaszoltam.

— Legyünk csendben, hogy meghallhassuk, mi az!

— Ellenkezőleg, beszéljünk tovább, hadd higgyék, hogy gyanútlanok vagyunk — adtam ki az utasítást.

S a tábortűz mellett tovább folytatódott a vidám beszélgetés, melyen a Farkas-örs egész napja végigvonult. Mi volt jó, mi volt kevésbé sikerült? Milyen vicces esetek történtek? Mi a tanulság?

Magam most sem szóltam bele a beszélgetésbe. Félig csukott szempilláim alól tekintetem végigröppent a környező bokrok és fák vonalán, fülem pedig minden kis zajt felboncolt, melyet az esti szél felém hozott. Mi a szél zúgása? Melyik a levelek megzizzenése? Hallatszik-e gallyropogás? S ezen felül van-e még valamilyen más, a természet csendjébe be nem illeszkedő zöreje? Medve vagy mérges kígyó rejtőzik a bokrokban? S ha ember? Kicsoda, barát vagy ellenség?

Széles sziklahasadék bejáratában ültünk. Tábortűzünk lángja alig emelkedett ki a földből, a tűz fénye csupán arra adott elegendő világosságot, hogy egymást épen szemügyre vagyuk.

Az éjjeli horgászásra kiment Lombin és Kingin kívül senki sem hiányzott közülünk: az egész Farkas örs együtt volt a Nagy Főnökkel a tábortűz körül. Meglepő támadások elől három oldalról megvédett a sziklafal, csupán a negyedik rész volt nyílt, mely oldalról lehetséges volt táborhelyünk megközelítése.

A zaj egy bizonyos irányból jött s csodálatosképen nem a szabad oldaltól, honnan a megközelítés aránylag könnyű lett volna, hanem a sziklahasadék zárt oldala felől. Azok a zörejek, melyeket éles fülemmel kivettem, inkább hasonlítottak emberi mozgáshoz.

Néhány napos együttlétünk alatt már volt néhány közös jelünk. Többek között, ha valaki orrát háromszor végigsimította, két legügyesebb lopózkodó fiú feltűnés nélkül a bokrokba mászott, mert ez a mozdulat jelentette, hogy az illető gyanus mozgást vett észre a közelben.

— Na, most rögtön megtudjuk, nem-e a Lombi, meg a Kingi csücsülnek a bokorban — szóltam halkán és kezemet háromszor végighúztam orromon.

Busi és Grey voltak a lopózkodók, mikor épen felkecmeregtek, hogy nagy nyújtózkodások között az aludni vonuló cserkészeket szinleljék, mikor a bokorból hangos

kiáltás hallatszott és előlépett a két „horgászó“, Lombi és Kingi, kik így akarták a társaságot meglepni.

— Ha ellenség áll velünk szemben, nem is sejtette volna, hogy észrevettük — mondtam —, amíg viszont barátaink ebből megtudták, hogy lelepleztük őket. Látjátok fiúk, milyen sok előnye van a jeladásnak!

— Hogyne, hiszen a rádióval ma már igen messze lehet beszélni és jeleket leadni! — mondta az egyik fiú.

— Bizony, nagy különbségek vannak s ma, mikor már rádió is van, vannak néptörzsek, melyek még mindig dobbal és egyéb régi módon adják a jeleket.

— Már hogyan lehet dobokkal jeleket adni? — érdeklődött Lombi és ezzel már benne voltunk az izgalmas vitában, melyben örömmel vettem részt, mert alkalom kínálkozott, hogy a mai esetben néhány régi tapasztalatot beleszőjtek.

— Dobbal nemcsak jeleket, hanem hosszú táviratokat is lehet a távolba eljuttatni — válaszoltam az előbbi kételkedő megjegyzésre.

— Persze, hogy lehet — mondta Frey —, mi öregebb cserkészek hányszor kerültünk már abba a helyzetbe, hogy nagyobb távolságra síppal kellett egy-egy táviratot lemorzézni.

— Síppal én is tudok — válaszolta Lombi —, mert azzal lehet rövidebb és hosszabb hangokat leadni, a dob azonban egyformán szólal meg, mert azt csak egyféleképpen lehet ütni.

— Nagyon tévedsz, mert miért nem lehetne a dobot egyszerűen erősebben, egyszer pedig gyengébben megütni?

— Ezt megtehetjük, azonban jeladásra nem alkalmas, mert a hang más okból hallatszik erősebben, vagy gyengébben.

— Hogyan lenne ez lehetséges?

— Hát úgy, hogy a szél nem fúj mindig egyforma erővel. Egyszer így, máskor pedig úgy. S természetes, hogy szélszélben a hang, tehát a dobütés is, messzebb hallatszik, mintha csak kis szellő is akadályozza azt.

— Lehet azért — elegyedtem én is bele a vitába —, még pedig úgy, hogy a jeleket nem a dobütések erősségével, hanem a közbeiktatott szünetekkel és az ütések gyorsaságával adják le.

— Hát ez hogyan lehetséges? — kérdezte Lombi.

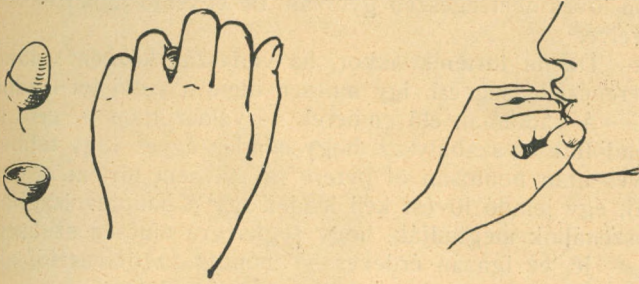
— Ugyanúgy, mint ahogyan a vasuti harangjelzéseknél. Ilyet bizonyára hallottak fehérarcú testvéreim.

— Hallottunk, de olyan furcsák voltak, hogy nem tudtam, mit jelentenek.

— Pedig van jelentésük.

— De nem lehet valami sokféle.

— Dehogyan nem! Ha például két harangjelzést egymásután közvetlen hallunk háromszor egymásután, akkor tudjuk, hogy vonat indul a pálya végpontja felé. Vagy ha öt és két harangütést hallunk kétszer egymásután, nyilvánvaló, hogy szerencsétlenség történt, mert ez a harangjelzés azt jelenti, hogy „mozdony jöjjön munkásokkal és orvossal“.

Fütyülés makk segítségével.

— Mi haszna van általában a dobjelzéseknek, melyet mindenki meghallhat?

— Fehéarcú testvéreim — kezdtem meg magyarázatomat — bizonyára tudják, milyen nagy jelentősége van annak, hogy az emberek egymással érintkezésben maradjanak. S ha a Harciösvényről akarok példákat megemlíteni, igen sok olyan esetet sorolhatnék fel, hogy az döntötte el a sikert, milyen jól volt az egyik fél értesülve a másik fél és saját harcosainak állapotjáról.

— Jó, de akkor a mai modern korban miért nem tanul meg mindenki rádiózni? — kérdezte a Farkas-örs egyik tagja.

— Tény az, hogy a rádió új dolog, azonban nem érdekes, hogy az ember igen sok olyan jelzést használ, melyet az őserdő vadonjai már régen ismernek?

— Talán az állatok is fütyülnek?

— Persze, hogy van ilyen állat is, például a mormota, vagy a zerge. De tudják-e fehéarcú testvéreim, hogy az amerikai nagyváros rendőre segítségét úgy hív, hogy gummibotjával ütögeti a földet.

— Hallottam róla! — szólt Fredy. — Csak nem tudom, hogy a vadonnak van ilyen állatja.

— Van bizony és ez a nyúl, mely dobbantásaival figyelmezteti társait a veszélyre.

— De ez nem valami egyszerű!

— A nyúlnak jó, de az embernek alkalmasabb a sípjelzés.

— És ha nincs sípunk? — vágott közbe Lompi, a megrogzított közbeszóló, a Farkas-örs többi tagjának rosszaló pillantása mellett.

— Ha cserkésznek nincsen sípja, vagy pedig elromlott, nem kerül nagyobb bajba, mert ismeri a sípolásnak sok olyan módját, melyhez nem szükséges síp. Lehet makk-kelyhével sípolni, még pedig igen jól, ha az ember a gyűrűs és középujja közé úgy szorítja be, hogy fölötte egy keskeny rés maradjon s most ujjait szájához tartva erősen elfúj fölötte.

— Lehetséges, hogy nincsen makk kéznél, ilyenkor másvalamit használhatunk, csupán az a fontos, hogy azt ujjaink közé szorítva ott üres hely képződjék. Például gyűszűvel, töltényhüvellyel, nagyobb lyukú kulccsal, de még az ujjak közé szorított kisebb pénzdarabbal is képesek vagyunk magasan sivító hangot kicsalni. Vannak, kik két ujjnak szájbatevésével is hatalmasat sípolnak.

Ügyesebb cserkész fűzfából, bodzafából, sőt csontokból is készíthet magának kifogástalan sípot, mellyel aztán vígan megy a jeladás.

Vannak azután olyan indián jelek, melyeknek nem szabad az ellenségnek feltűnniök. Ilyenek az állathangutánzások, mikor teljesen élethűen adunk le egy-egy hangot a megbeszélés szerinti jelentéssel. Persze ennek nem szabad valamilyen nagyon ritka állathangnak lennie, mert különben épen ez a feltűnő s nagyon közönséges sem lehet, másképpen igen nagy zavart okozhat egy rossz időben megszólaló igazi állat. Ha például tó közelében békakuruttyo-

lást választunk, a jeladásnak valamiben különböznie kell az igazi békák hangjától, de az ellenségnek mégsem szabad észrevennie, hogy nem állattól származik.

Sok olyan jeladás van, mely alkalmas arra, hogy a szabadban, még akkor is, ha látó és halló távolságon kívül vagyunk, mégis megértsük egymást, szinte állandóan beszélgessünk.

Ha olyan úton megyünk, melyen valamelyik társunknak utánunk kell tájálania, akkor kő, gally és füstjelet alkalmazhatunk. Természetes, hogy ezeknek a jeleknek nem szabad feltűnőnek lenniök, azonban egy krétával felrajzolt nyíl mindenesetre idegen embernek is szemébe ötlük, addig egymásra helyezett kövek, vagy letört gallyacska csak a beavatottnak árulja el igazi mondókáját.

Mivel egy kő magányosan nem feltűnő, a figyelmeztető jel mindig egymásra rakott két kő. Ha az út jobbra ágazik le, úgy jobbfelé teszünk hozzá egy harmadik követ, ha balfelé, úgy balra. Ha veszély fenyeget, vagy ha bármi más okból óvatosságra van szükség, akkor a harmadik követ az előző kettő tetejére tesszük.

A megtört, de le nem tört gally szintén figyelmeztető jel. Ez jelenti, hogy „erre mentem”, „jó út” stb. Ha letörve a földön fekszik, úgy abba az irányba kell mennünk, merre a gally vastagabbik vége mutat. Ha kis villán fekszik, vigyázást, óvatosságot jelent.

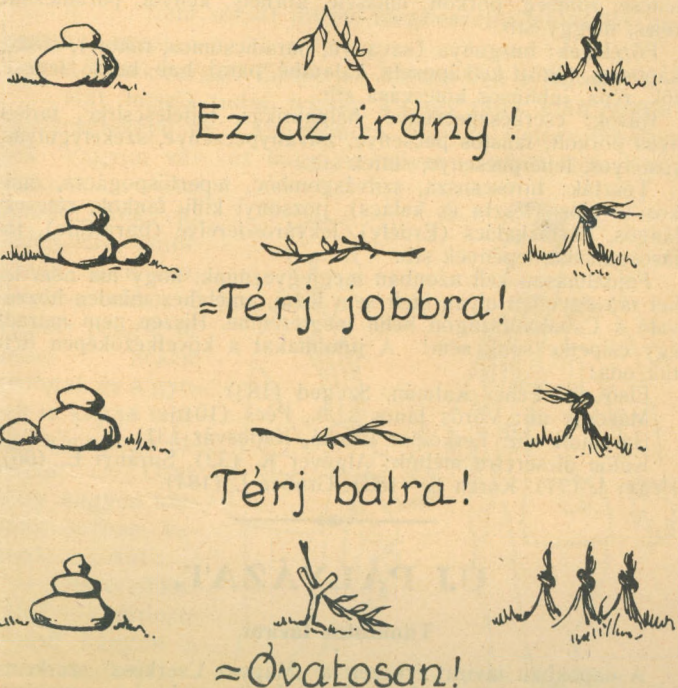
Fűcsomóval szintén lehet jelzéseket közvetíteni. Ha egy csomót kötünk a fűre és ez felfelé áll, úgy ez csupán figyelmeztető jel, mely a helyes utat jelenti. Ha a fűcsomó jobbra dől, akkor jobbra, ha balra dől, akkor pedig balra kell haladni. Három fűcsomó pedig veszélyt jelent.

— Nagyon érdekes — mondotta Lompi —, de mi ennek veszély esetén nem sok hasznát fogjuk venni.

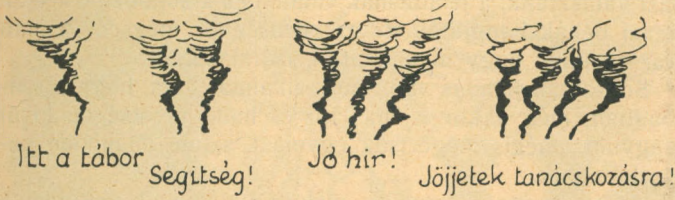
— Nem úgy van ám a dolog! Vadászat közben, cserkészésnél s sok más alkalommal nagyon nagy jelentősége lehet egyetlen ilyen jelnek, azonban, hogy mindenkit kielégítsünk, ma este megtanuljuk még azokat a jelzéseket is, melyeknek a legközelebbi napokban jó hasznát vehetjük.

— Mondja a Nagy Főnök, én majd lejegyzem — szólt Fredy és elővette noteszét.

— Mi táborozásunk alkalmával használni fogjuk a füst és puska jeleket!

A leggyakoribb indián jelek.

Itt a tábor Segítség! Jó hír! Jöjjetek tanácskozásra!

— Indián füstjelek.

— Hát ilyenek is vannak? — hangzott köröskörül a kérdés.

— Füstjelt adhat le az itthon maradó táborór, amíg mi vadászaton vagyunk. Így adhat jelt, merre van a tábor, hogy a legegyszerűbb úton eltévedés nélkül jöhessünk haza. Így jelzi, ha bajba került és segítséget kér. Füstjelt jelenti a jó újságot és a gyülekezési felhívást is.

— Ezeket azonban nem lehet gyorsan leadni! — mondta Busi.

— Nem bizony. A füstjelekkel rendszeren nagyobb, 10—20 mérföld távolságból adunk jelt, ahonnan már más jeladás nem ér el. Közvetlen veszély esetén a puskajeleket használjuk.

— Hogyan fogunk puskáinkkal jelt adni? — kérdezősködött az egész örs, mert eddig nem igen adtam alkalmat nekik, hogy a puskákat felügyelet nélkül használják.

— Szintén megbeszélt jelekkel. És pedig két lövés egymásután azt jelenti, „itt a tábor“. Ez nagyon fontos lesz, ha a vadászni kimenő szolgálatosok későn érkeznek vissza és nem találják meg a táborát. A vészjel puskával há-

rom lövés nem egészen gyorsan, de egyenlő időközökben tüzelve.

— De mi történik akkor, ha vadászás közben valakit szerencsétlenség éri, így nincsen ideje a vészjelet leadni.

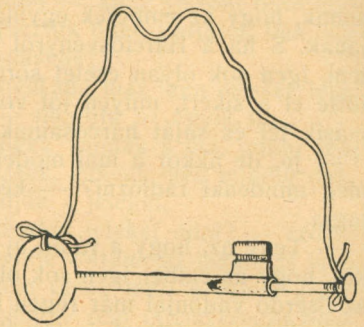
— A vadonban élő emberek — válaszoltam — erre is gondoltak és szabály az, hogy minden egyes vagy többes lövés után pontosan öt percre rá, ha nem történt semmi baj, egy jeladó lövést kell leadni. Így a hallótávolságban készenállók megtudják, hogy segítségre nincsen szükség.

— Jé, ez igazán érdekes — mondta az örsvezető, aki gondosan lejegyzett mindent, amit mondtam.

— Még érdekesebb lesz, amikor majd ezt mind a gyakorlatban kipróbáljuk, s akkor fogjuk igazán meglátni, milyen jó, ha értünk a jeladáshoz.

— De amíg megtanuljuk, sok történyt fogunk elpazarolni — szölt közbe az örs pénztárosa.

— Nem tesszük ezt, még pedig azért, mert a tanulást gyufapuskával végezzük, mely lyukas kulcsból, szegből, zsinemből és a kulcs lyukába helyezett gyufafejről lekapart gyujtóanyagból áll, mely megtöltve, hatalmasat durran, ha a zsineggel megforgatva a szög fejét egy fához vágjuk. Elkészítéséről rajzot is közöl

Kulcs gyufafejrel töltve durranásra kész állapotban.

a Nagy Főnök.

PÁLYÁZATMEGFEJTÉS.

„Ki tud igazán magyaros ételeket készíteni?“ c.

pályázatunkra 49 válasz érkezett be. A beérkezett pályázat általában mind jó.

Legtöbben szeretik:

a bab- és gulyásleves, a káposzta- és babfőzeléket, a pörköltet és paprikáscsirkét, a túrós-, mákóstésztát és a rétest.

Alább összeírtunk néhány magyaros ételt, hogy lássátok, mennyire bő forrástok volt. Leírásukat az új (Hunyadi E.-féle) cserkészfőzőkönyvben legnagyobb részben megtalálhatjátok.

Levesek: gulyás, hal, gomba, lebbencs, tarhonya, borsó, bab, lencse, zöldség, pörkölt, halászlé, korhely, kenyér, paradicsom, tej, meggy stb.

Főzelékek: burgonya (savanyú, paradicsomos, rakott), sóska, káposzta, töltött kelkáposzta, kálarábé, paraj, bab, borsó, lencse, tök, répa, juhhúsos köleskása stb.

Húsok: cserkészpecsenye, halpaprikás, tejszínes csirke, tarhonyás pörkölt, mustos pecsenye, zsványpecsenye, székelygulyás, rostélyos, fehérpecsenye, sülték stb.

Tészták: túrós csusza, szilvágombóc, tepertőspogácsa, mákos v. diós (tészta és kalács), pozsonyi kifli, fánkok, rétesek, lángos, kürtőskalács (Erdély), lekvárosderelye (barátfüle), tojásos galuska, lepények stb.

Fájdalmasan kell azonban megjegyeznünk, hogy ma nem lehet tán egyetlen olyan ételt sem főzni, amelyhez minden hozzávaló a Csonkaországon belül megteremne. Hiszen nem maradt egy csipetke sónk sem! A jutalmakat a következőképen ítéljük oda:

Első díj: Fehér Kálmán, Szeged (183).

Második díj: Vörös János s. ö., Pécs (10).

Harmadik díj: Ferkodiss László, Kaposvár (37).

Külön dicséretre méltók: Algöver K. (32), Surányi E. (96), Hegyi J. (77), Koren E. (183), Gruber J. (184).

ÚJ PÁLYÁZAT.

Titokzatos távirat.

A napokban távirat érkezett a „Magyar Cserkész“ szerkesztésébe. Nagy loholva hozta Dugó Janika ezekkel a szavakkal: „Drága Szerkesztő bácsi! Egy nagyon komoly bácsi megfo-

gott az utcán. Titokzatosan súgta: Látom, hogy te igen kiváló cserkész lehetsz, reád bízom hát ezt a táviratot. Ird le gyorsan, — mert az eredeti szöveget nem adom ki a kezemből — s vidd el a Magyar Cserkész szerkesztésébe. A távirat minden magyar cserkésznek szól. Legjobb lesz, ha a tartalmát abban a lapban közlik, melyet mindnyájan olvastok.

Ezzel már be is vitt a Vilmos császár-úti tejszarnokba (ahol a „Nagy Főnök“ szokott ebédelni). Ceruzát, papírost nyomott a kezembe s ideadta a táviratot. Csak akkor láttam, hogy Morse-jelekkel van írva. Bevallom, hogy már elfelejtettem a morsét, azért én nem is tudom, hogy mit írtam le. De nagyon vigyáztam, hogy pontos legyen a másolás.

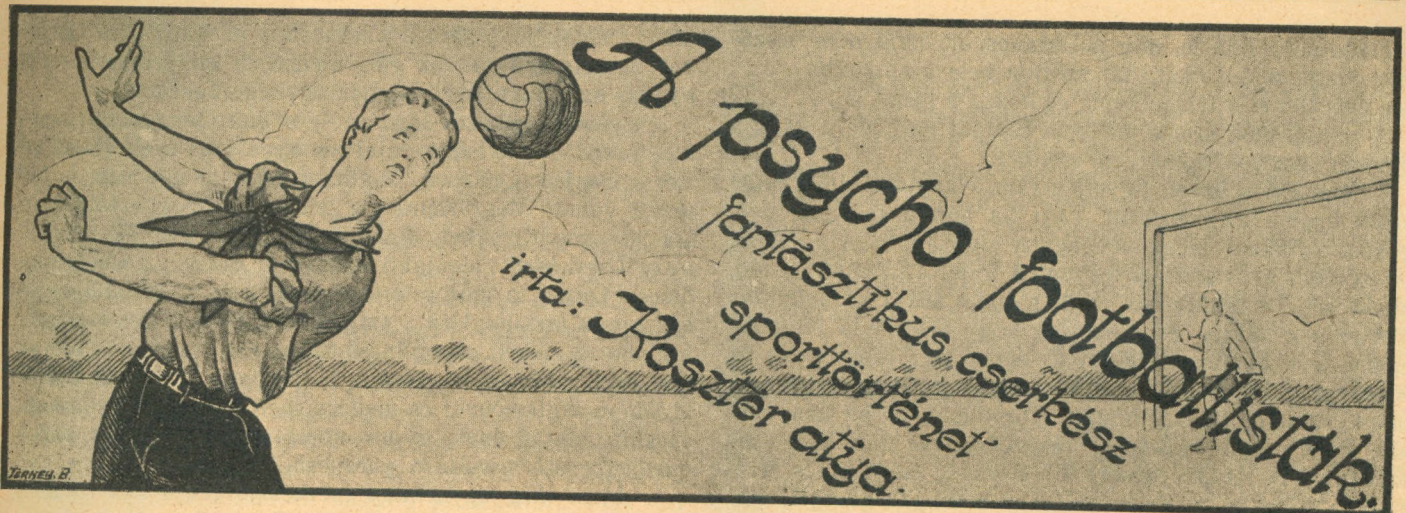
„Tessék!“

Ezzel Janika el is szaladt, adós maradván minden további magyarázattal. Nézem a jeleket. Itt valami hiba van. Janika alighanem rosszul írta le. A husvétii szám szerkesztésével sok dolgom van. Nem érek rá sokáig spekulálni. Azért reátok bízom: Fejtsétek meg! Van valami értelme a Dugó Janika másolta táviratnak? Ha igen, mi az? Írjátok meg azt is: miben hibázott Janika a lemásolásnál?

Itt a hiteles szöveg:

.. | . — — — . | .. | . . . — | . | . . — — — | . . . | . . — — . .
| — — — . | . — — — . | . . . | . . . — — — | . . — — — . . .
| . — — — | — — — . | . . . | | — — — . | — — — .
| . — — — . | — — — . | . . . | . . . — — — . | — — — . | — — — .
| . . . | — — — . | . . . | |
— — — . | . | . . . — — — | . . . | |
| . . . | . . . — — — | . . . | — — — . | — — — . | — — — .
— — — . | — — — .

Beküldési határidő április hó 20. Azok között, akik helyesen fejtették meg: (I) 5 P; (II) 3 P; és (III) 2 P jutalmat sorsozunk ki.

Lackó felállt és némi belső szorongással, de igen nyugodtan ment ki a katedra elé. Magában áldotta a pa-

A te öreg tanárod gratulál neked!...

És Lackó elmondta. Olyan szépen, olyan nyugodtan, világos egyszerűséggel, hogy az osztály tátott szájjal bámult reá. Azt hitték, a nagy harc után készületlen; irgalmatlan szekundát fog majd — és íme, élete legszebb történelem-feleletét adja! A tanár úr szótlánul figyelte; szeme egyre jobban csillogott; és amikor a fiú befejezte, szeretettel csendült meg a hangja:

— Jól van, fiam. Jelest írok a noteszbe! . . . És most gyere ide hozzám!

Lackó fellépett a katedrára. A tanár úr izmos férfikezével megfogta a fiú kezét és félig az osztályhoz, félig öhozza beszélve, mélységes komolysággal mondta:

— Laci fiam, te tegnap 60.000 ember előtt nemzetközi mérkőzésen győzelmet arattál; ma pedig egy öreg tanár és 30 jóbarátod előtt tudásoddal vágtd ki a rezet. És én azt mondom neked, hogy ez a mai győzelmed ezerszer értékesebb a tegnapiénál, mert a Stadion pályáján csak nagyon ügyes játékos voltál, ma azonban bebizonyítottad, hogy egész ember vagy. Ez a szegény, lassan éledő Magyarország minden fiára nagyon rászorul és minden aktív erőt nagyon megbecsül. Ti ma nemzeti érték vagytok, fiam, mert van valami, amiben többet értek minden más nemzet fiainál. Azonban a nemzet jövőjét nem pillanatnyi eredmények, nem izomhősök és footballbajnokok, hanem férfiak, egész emberek építik. Ha ma kiállsz elé, mint footballcsodagyerek és nem tudod a leckédet, akkor megszégye-

nitve kergettelek volna a helyedre; de te a hétköznapi élet előírta kötelességgel szemben a legnagyobb dicsőségben is embernek mutatkoztál és ezért nemcsak az öreg tanárod, hanem az eleven történelem: az élet maga ír be neked egy szép jelest. — El ne felejtsetek soha, fiúk, hogy a történelmet nem a hősök, a Martel Károlyok csinálják: ők csak igazítják azt, mint ahogyan a soffőr vezeti az autót, amelyet a gyár egyszerű munkásai csinálnak. A történelem munkásai az erőt hordozó hétköznapi emberek. A kis diák, aki megveri a cseh bajnokságot és amellet el nem felejt a leckéjét megtanulni, az egész férfi erejét hordozza magában és az ilyen egész emberek csinálják a magyar történelmet. Menj a helyedre, fiam. Ma szóval és tettel jelesre feleltél! A te öreg tanárod gratulál neked!

Lackó maga sem tudta hogyan, lassan lehajolt és megcsókolta a tanár úr kezét. S amint hatalmasan, lüktetve dobogó szível a helyére ment, érezte, hogy ezt a történelem óráját soha el nem fogja felejteni.

*

Aznap ebéd után egyszerű ruhájú, kerges tenyerű, idősebb férfi kopogtatott be Előd parancsnok úr ajtaján. A parancsnok úr szíves örömmel sietett a vendége elé.

— Isten hozta, Boda bácsi! Tessék, foglaljon helyet! Minek köszönhetem ezt a kedves látogatást?

— A . . . fiam sorsát jöttem megbeszélni tekintetes parancsnok urral.

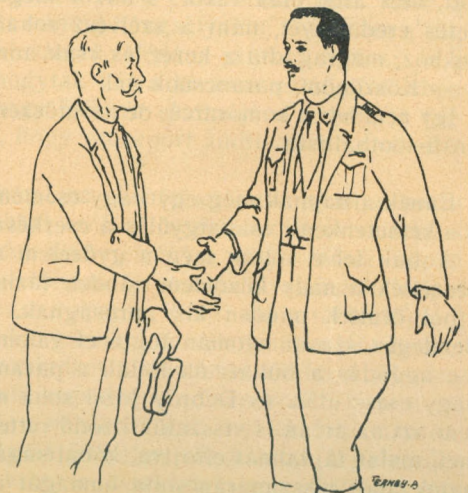
— A Péter sorsát? Ejnye no, hát mi van a fiúval?

— Hát, tetszik tudni, tegnap a nagy játék után odajött egy feketeképű úr. Azt mondta, hogy a Péter lábában sok vagyon van és hogy az ilyen futbáljátékos kár diáknak . . . Azt

mondta, hogy ha elszegődik csatázónak az ő csapatjába, akkor ő kétezer pengőt fizetne nekem azonnal és a gyerekek is kapna minden hónapban ötszázat . . . Oszt, hogy nagyon szegény sorban vagunk . . . hát . . .

— Leszerződött vele? — kérdezte fojtott hangon a parancsnok úr.

— Ej, már hogy

A fiam sorsát jöttem megbeszélni.

szerződtem volna le, míg a Parancsnok úrral nem beszéllek! Maga neveli őket, hát szóljon bele a sorsukba Ma este jön el a fekete képű és hozza a pénzt is . . .

A parancsnok szeme melegen csillant meg, de a hangja nagyon, nagyon komolyan csengett:

— Hát Boda bácsi, figyeljen rám. Nagyon örülök, hogy eljött engem megkérdezni, mert ha annyit fáradok, dolgozom a fiúkkal, megkövetelhetem jogosan, hogy a sorsuk intézésében erős szavam legyen! A Péter elsőrendű tanuló, büszkesége a tanárainak, akik nagyon sokat várnak tőle. Mérnöknek készül és bizonyos, hogy elsőrendű mérnökember lesz belőle. Melegszívű, derék fiú: jobb férjet és édesapát, jobb, becsületesebb magyar férfit képzelni sem tudok, mint ő. Maguk bírják a tanítását és ha nem bírnák, itt a csapat, amelynek takarékkönyve mindig a szeszegény fiúk rendelkezésére áll. Szükség tehát nincs arra, hogy a Péter a családért feláldozza magát, jövőjét, terveit, mindenét. Igy van-e?

— Igy van, mi tagadás! — bólintott az édesapa.

— Ez az érem egyik oldala. Most nézzük a másikat. Ha Péterből hivatásos footballista lesz, abba kell hagynia tanulmányait és lelkében egy csomó vággyal és igénnyel, derékbatört tervekkel, lesz belőle félművelt, elégedetlen, keserű ember. A barátai tovább tanulnak, föléje emelkednek és ő lassan kikopik közülök, lemarad mögöttük, ezzel elveszíti a baráti körét, elveszíti a cserkészetet: legfőbb támaszait. És emlékszik a cseh footballistákra? Milyen durva, nyers erővel rohantak rá a fiainkra? A football vad, durva játék, az emberekből minden szenvedélyes ösztönt, minden vadságot életre hív és csak igazán fegyelmezett, vérbeli cserkészfiúkkal lehet azt szépen játszani. Péterben rengeteg szenvedélyes erő pihen fékre fogva; olyanak akarja-e látni őt, mint amilyen az a medvenéhez cseh hátvéd volt tegnap, akivel egyszer összeütközött?

— Én . . . tetszik tudni . . . ezt nem gondoltam . . . csak a pénz . . .

— A pénzt este szépen adja vissza a fekete képű footballvigécnek és mondja meg, hogy a maga fia nem eladó. Különben is én nem azért bajlódom több mint egy éve a fiúkkal, hogy az első siker után professzionista csapat elhalássza őket értőlem. Ők csak így együtt jelentenek értéket és fognak még sok szép sikert elérni: együtt is kell maradniok. Boda bácsi, én nem adom a Pétert footballistának!

Az eltávozó Boda bácsit a kapu előtt egy roppant izgatt, dult arcú diák várta; s mikor meghallotta a beszélgetés eredményét, mint a szelvész rohant be a parancsnokhoz, megragadta a kezét, és csak annyit mondott:

— Köszönöm, parancsnok úr!

Igy nem lett a komorarcú, de nevetőszemű Boda Péterből profi-footballista.

*

Ennek a napnak még egy nagy eseménye volt: a szokásos kéthetenkénti csapatgyűlés a cserkészotthonban.

A fiúk telve voltak még a győzelem mámorával, megbeszélték a nagy küzdelem minden fázisát és újból meg újból örültek minden kis apróságnak. Csak Debrőn és Bendegúz szavai nyomán fogta el valami megnevezhetetlen aggódás a fiúkat: ők látták a parancsnok úr arcát a nagy esése után és Debrőy Józsi soha nem fogja elfelejteni azt az arcán is visszatükröződő rettentő belső küzdelmet, amint fájdalmát elfojtva, kábultságát legyőzve, pillanatok alatt visszaparancsolta önmagát a jelen teljes öntudatába. Nem történt-e valami baja? A fiúk aggódva néz-

tek az ablak felé, ahol a parancsnok úr Karival és Gézával beszélgetett, de az éles metszésű, erélyes férfiarcon nyoma sem volt fáradtságnak, gyengeségnek.

A gyűlés megkezdődött és — a fiúk legnagyobb meglepetésére — folyt úgy, mint ahogyan már évek óta folytak a cserkészgyűlések. Mintha a tegnapi nap nem is létezett volna! Megtörténtek a jelentések, megbeszélték az őrsi és csapatügyeket, átnézték és megtárgyalták a „Magyar Cserkész“ legújabb számát s ezzel kapcsolatban Décsy Dezső, a sajtóreferens, ismertette a külföldi cserkészlapok tartalmát és a magyar lapoknak a cserkészettel foglalkozó cikkeit, megállapították a jövő vasárnapi 6 órás őrsi hike célját és programját. Tertyák Bandi felolvasa legújabb költeményét és megérdemelt ledorongolásban részesült, azután ének, gyors morse-gyakorlat — és akkor egyszerre azt mondta a parancsnok úr:

— Most még egynéhány cserkésztvényt kell röviden megbeszelnünk. Kezdjük a másodikkal. Zsiga? . . .

Zsiga rosszat sejtve recitálta a tvényt: „A cserkész híven teljesíti kötelességét.“

— Nos? Magyarázd meg, de őszinte cserkészszéggel.

— Ma délelőtt Hamvas tanár úr felszólított algebraból — kezdte Zsiga a különös magyarázatot — és bár a példám megvolt, de a feladott bevezetést nem tudtam. A nagy izgalomban elfelejtettem, hogy fel van . . .

— Ne önmagadat mentegesd, fiam; a tvényt magyarázd!

Zsiga megtörve magyarázott:

— A cserkésznek első és mindenekfelett fontos a saját életvonala diktálta kötelesség. Játék, szórakozás, verseny, vagy . . . vagy nemzetközi footballmérkőzés másodrendű dolog, első az iskolai kötelesség. Én . . . én . . . nem igazi cserkész az, aki bármely izgalomban is elfeledkezik az iskolai feladatairól, és . . . (itt felemelte a fejét) és amikor Hamvas tanár úr a cserkészetet kezdte szidni én meg is mondtam neki, hogy a cserkészetet ne bántsa, mert épen azért nem tudom a leckét, mert még mindig nem vagyok eléggé cserkész . . .

— Jó. A dolog el van intézve. A szekundát még e héten kijavítod. Péter, az ötödik tvényt.

Boda Péter mély lélekzetet vett.

— A cserkész másokkal szemben gyengéd . . . Hibáztam. Elfogott a düh, amikor láttam, hogy a Lackót fellöki a cseh és amikor a medve nekem jött, fejembe szállt a vér. Sajnálom. De aztán ránéztem a parancsnok úrra és bocsánatot kértem a csehtől. Vigyorgott, de azt hiszem, nem értette, amint mondtam. A hálót pedig nem akartam kilyukasztani, csak nagyon meglendült a lábam.

Csendes derűtség fogadta a Péter tvénymagyarázatát és Lackó átnyúlt az asztalon, hogy megszorítsa a morogó fiú kezét.

A parancsnok úr folytatta.

— Debrőy Józsi, a VI. tvényt!

Józsi vérvörös lett.

— Parancsnok úr észrevette?

— A tvényt magyarázd, fiam! — szólt szelíden Előd úr.

— Amikor a kis kutya befutott a pályára, elfeledtem a tvényt, hogy a cserkész jó az állatokhoz, és szerettem volna kirúgni onnan. És amikor a parancsnok úr a legveszélyesebb pillanatban felvette a földről, hogy védés közben rá ne taposson, nem tudtam elfojtani egy haragos mozdulatot. Most . . . most másképpen látom. Én csak egy durva footballista hátvéd voltam és a parancsnok úr volt az

Tertyák Bandi felolvasa legújabb költeményét.

igazi cserkész. Inkább kapjunk gólt, mert azt vissza lehet adni, de miattunk egy kis állat ne szenvedjen.

Néma csend követte a szavakat. A pillanat fontossága és a cserkészszeme fenséges nagyszerűsége megfogta a fiúkat. Hallgattak. És ebben a csendben megszólalt a parancsnok halkán, komolyan, és nagyon, nagyon melegen:

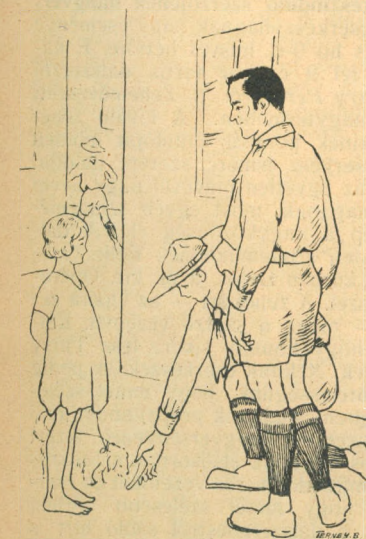
— Drága, erős fiaim, ti ma úgy érzitek, úgy halljátok, olvassátok mindenütt, hogy tegnap világra szóló nagy dolgot tettetek és hogy ma ti vagytok a nemzet hősei. És itt, a cserkészotthon egyszerűen őszinte légkörében én azt mondom nektek: a technikai munkátok gyengébb volt, mint a legutóbbi trainingek akármelyikének munkája; a lilimos cserkészlélek meg-megingott bennetek, hiszen a cserkésztvényt lám, többször megsértettétek. Mégis érzem, hogy meg kell dicsérnem a csapatot, mert szívvel-lélekkel, fegyelmезetten és nagyon jól küzdött. Fiúk, jó munkát végeztetek!

A szemek felragyogtak. Rudi átkacsintott Zsigára: No, ugye, mégis? . . . A parancsnok folytatta:

— Legnagyobb örömem nem a győzelem volt, mert annak komoly felkészülésünk után el kellett jönnie. A legigazibb diadal az volt, amelyet a cserkész aratott bennetek a footballista fölött; megéreztetek, hogy nem footballisták, hanem cserkészek vagytok, akik cserkészmunkára vonultatok a Stadionba. Utána elmentetek a templomba, a jó munkát Istennek megköszönni. Én is ott voltam és azt kértem imámban, hogy nagy sikerek, sok dicsőség után úgy kapjam vissza az én cserkészeimet, ahogyan elindítottam őket: egyszerűen, szerényen, derüs-mosolygó lélekkel, tapstól, dicsérettől meg nem kótyagosodott, tiszta szívvel és fejjel. És örülök, lelkem mélyéből, hogy így is történt. — Nézzétek, ez a tegnapi mérkőzés megindítója volt csak egy nagyarányú győzelmi sorozatnak, amely hamarosan valóban világhírűvé fogja tenni a sólymok tizenegyét. Ma is, akkor is, mindig egy a fontos: hogy nem cserkészjelvényes footballisták vagyunk, hanem jó munkára vonuló footballozó cserkészfiúk. Így maradtok igazán az én régi, derék sólyomfiaim.

Amikor a gyűlés után elszéledtek a fiúk, úgy érezték,

hogy most mélyebben, igazabban cserkészek, mint eddig valaha. Péter, Józsi és Zsiga egy utcában laktak, együtt indultak el most is. Rongyos ruhájú, kékszemű kisleány jött velük szemben az utcán, rossz kócspárgán kócos, piszkos kis pulikutyát vezetve maga után. Boda Péter rámosolygott a kislányra, aki bizalommal nevetett vissza rá. Debrőy Józsi az uzsonna-kenyerét odavette a kis puli elé, amely mohón falta, falta a ritkán kerülő jó falatot. Csak Zsiga nem adott semmit a kis leánynak, sem a kutyának: nem ért rá megállni. Mint a szélvész sietett

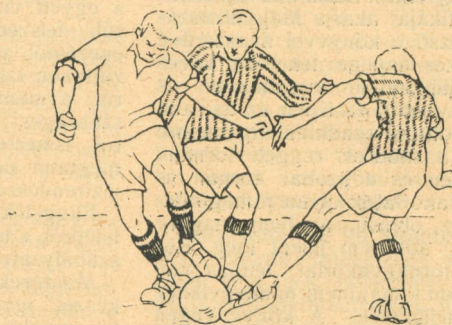
Józsi az uzsonna kenyerét a kis puli elé tette.

tett haza, mert valami algebrai bevezetést akart jól megtanulni még ma este, gyorsan, gyorsan . . .

Az otthonban a parancsnok úr egyedül maradt. Fejét tenyerébe támasztva gondolkodott sokáig, sokáig. Ugyan mi lehetett a lelkében?

VIII.

A parancsnok úrnak igaza volt, amikor a fehérvasárnap mérközést első láncszemnek mondotta diadalmas küzdelmek sorozatában. A magyar sporttársadalmat felkavarta a kis diákok megdöbbenően nagyszerű szereplése és miután a sólymok minden ünnepeltetést, banketteket, meghívásokat visszautasítottak, legalább játszani akarta látni őket mindenki. Egymást érték a mérkőzésre kihívások: az ország első professzionista csapatai versengve kérték a cserkészfiúkkal való mérközést, ami természetesen anyagilag is jó üzletnek bizonyult számukra, hiszen soha nem látott tömegeket mozgatott meg az elemi erővel feltörő érdeklődés. A sólymok csaknem minden vásár- és ünnepnapja délutánját versenyek foglalták le és Előd úrnak valóságos harcolnia kellett, hogy az őrsi akadályverseny és a tavaszi szemle számára egy-egy napot biztosítson. Megváltoztatták a training-időket is: ezentúl minden szerdán tartottak csak komoly traininget (hétfői csapatgyűlést megelőző játékoknál inkább az egyes fiúk játékán csiszol-

Áldozcsütörtökön a magyar bajnoksapattal mérköztek.

gatott, javítgatott Előd úr) és valósággal training-számba mentek a vasárnapi mérkőzések is, mert most, hogy a fiúk technikai tudása elérte a legjobb professzionista csapatok niveljét, a psycho-football szemben olvasó titka mérhetetlen fölényt biztosított a sólymoknak. Valósággal játszottak ellenfeleikkel; és Előd parancsnok úr bölcsen és következetesen vigyázott arra, hogy ez a nyilvánvaló fölény ne tegye őket könnyelművé és elbizakodottá, hanem a klubcsapatokkal való mérkőzéseket igen ügyesen használta ki arra, hogy más és más játékmódorú, vérmérsékletű és képességű csapatokkal állítva szembe őket, játékuik fegyelmезettségét, céltudatosságát és az összjátekot rendszeresen tökéletesítse.

Áldozcsütörtökön a magyar bajnoksapattal, pünkösdi vasárnapján a bajnoki tábla második helyzettjével mérköztek és az elsőnek 5 gólt, a másikat hetet rugtak be. A parancsnok úr minden játék előtt visszafogta kissé a vállalkozó kedvet és mindig hangsúlyozta, hogy nem a sok gól, hanem a cserkészszerű, elegáns játék a fontos; és e téren a fiúk nem hagytak hátra kívánni valót. Két ízben történt csak meg, hogy Előd úr szabadjára engedte a fiúkat és megengedte, hogy gólzáport zúdítsanak az ellenfél kapujába.

Az egyik alkalommal az ellenfél csapatkapitánya becsérlő, durva szavakkal szólt a cserkészekről és csirkefogónak nevezett minden liliomjelvényes fiút; a másik csapat egy csatára pedig az öltöző folyosóján kvalifikálhatatlan szitkok kíséretében arcul csapta Rudit, aki a többiek után iramodva, a folyosó kanyarulatánál véletlenül nekiütközött. Előd parancsnok úr mindkét alkalommal kiadta a jelszót: „Játék helyett büntető expedíció, gólzáporral!” Kapott is az előbbi csapat 24, a másik 31 gólt a játék folyamán és mindkét csapat kapusát félholtan vitték haza a pályáról. Mindenki láthatta, hogy a cserkészek nem tréfálnak és nem engednek meg tréfát magukkal. (Folytatjuk.)

CSERKÉSZFIÚK ÍRÁSAI.

TEMETŐBEN.

Temetőben néma, csendes sírok,
Susogó fűzfák, csöndes kripták.
Félig korhadt, száraz fakeresztek.
Susogják sok elmúlt élet titkát.

Járok a kihalt életkertben,
Újra, meg újra visszatérek.
Itt anyámnak fejfája látszik.
Rája írva: élt harmincöt évet.

Apám keresztje némán sötétlik
És úgy tetszik, mintha élne ő,
Pedig egyedül én járok ottan
És hallgat a néma temető.

Engem is — érzem — hívnak a hantok,
Talán így szép, talán így a jó,

S tán valaki majd jár a temetőbe,
Ha már sírom befődte a hó.

Wiener János.

KÖNYVISMERTETÉSEK

Niels Bukh-féle alapvető dán gimnasztika vezérkönyve. Összeállította Király Dezső. Az ollerupi dán testnevelési főiskola tanárának, Niels Bukh-nak új rendszerű gimnasztikáját akarja Magyarországon Király Dezső e könyvvel népszerűvé tenni. A rendszer lényege: lehetőleg kevés eszközzel hajlékonyá, rugalmassá és erőssé tenni a testet. És épen ez az, ami cserkészszerzők rendkívül figyelemre méltó lenne: a táborok reggeli tornáin, ősri gyűléseken és a szobai tornán is használható gyakorlatok olyan tömegét találja benne az olvasó, amilyen magyar könyvben még sohasem jelent meg. Körülbelül 250 tornagyakorlat leírása van meg a könyvben s majdnem mindegyikhez kép is van mellékelve. A könyv végén részletes munkatervet is találunk. A meglehetősen szegényes magyar sportirodalomnak olyan kiváló terméke ez a könyv, mely megérdemli, hogy minden testét fejleszteni és erősíteni akaró magyar cserkész könyvtárában ott legyen.

Ecsedi István: Hortobágyi életképek. Mórincz Pál gyönyörű írásai után Ecsedi István az, aki a Magyar Alföld, különösen pedig a Hortobágy sajátos, a magyar lélekkel annyira összenőtt hangulatát legjobban megérzi és kifejezi. Különálló képeket és jeleneteket ad ez a könyv, de mégis benne van a végtelen rónának minden jellemző vonása, minden érdekes alakja. Végigkísérjük a Hortobágy életét a gulyák tavaszi kihajtásától kezdve a hangulatos nyári éjszakákon át, egészen a késő novemberi alkonyatig, mikor vadlibak suhannak végig a vetések felett. — Megismerjük belőle a pusztuló és betyáromantikát, a vándorköltöket, az Attila sírja után kutató kincskeresőket. A könyv második része jóízű adomákat tartalmaz a pusztá népének primitív életéből. A szép és jellegzetes képekkel díszített munka a debreceni Méliusz könyvkereskedésben kapható.

„Az Erő” című ifjúsági lap áprilisi száma három különböző formában jelenik meg. Külön négy oldalas mellékletet kapnak a református és külön az evangélikus előfizetők. A nem protestáns előfizetők pedig vallásos melléklet nélkül kapják a lapot 32 oldalnyi terjedelemben.

Vizicserkészlet. Erczbrucker Aladár és Sztrilich Pál szerkesztésében hézagot pótló, igen értékes könyv jelent meg a fenti címen, mint a Magyar Cserkész könyvének 94—95. száma. A szerkesztőkön kívül írtak a könyvbe: Zsembery Gyula, Temesi Győző, Fináczy Ernő és Gundrum Kázmér. A gazdag illusztrációt pedig Binder László, Nyéki Barna és Velőssy Béla készítették.

Ugy gondolom, hogy ezeknek a neveknek egyszerű felsorolása ma a legjobb ajánlólevél legújabb kiadványunk számára. Mindannyian régi jó ismerőseink, mindannyiuknak nagyon sokat köszönhet a magyar cserkészmozgalom.

Hátha még megírom, hogy e 120 oldalas könyv szól a víziélet minden fontos kérdéséről: A csónakokról, vitorlásokról s egyéb vízijárművekről, azok készítéséről, felszereléséről és gondozásáról; az evezésről, vitorlázásról, vontatásról; a víziutakon szükséges jeladásokról; az úszásról; a mentésről; különféle, a víziéletben szükséges kötélmunkákról, hálókészítésről; ismerteti a vizicserkészek ruházatát; megtanít érdekes vízi játékokra; közli a vízrendészet főbb szabályait stb., stb.

Függelékben beszámol a cserkészvízitelepről, a helsingöri jamboreeról, a pákás szabályzatról.

Mindezekből látható, hogy a „Vizicserkészlet” igen komoly, szinte nélkülözhetetlen munka. Gondos összeállítása, tiszta világos stílusa, kifejező rajzai a legkisebb cserkész számára is eredményesen használható könyvvé teszik. Illó, hogy minden cserkészkönyvtárban ott legyen.

Megrendelhető a Cserkészboltban. Ára 1.20 P.

A Gyakorlati Szabályzat megjelent. Kapható egy pengőért a Cserkészboltban. A rendgyakorlatokon (szervezési és rajoszlópos felállítás, alakváltozások stb.) kívül tartalmazza a különleges alakzatokat (örségváltás, fogadalomtétel), a vízitelepen való táborozás szabályait, a táborozási szabályzatot és a ruhaviselésre vonatkozó rendelkezéseket is.

Hiányt pótol a szabályzat, mert eddig minden csapat másképpen végezte gyakorlatait s az eddig megjelent javaslatokat mint nem hivatalosakat és nem kötelezőket, alig vették figyelembe. Különösen a tömegnek nem szervezési felvonulásánál (ha t. i. nem örsönként állottak fel) volt nagy tarkaság. Egyik kettősrendekbe, másik hármassorokba sorakozott, a hármassorokat is majd mindegyik csapat másképpen csinálta, nagyobb összevonásoknál sehogy sem jutott kifejezésre a mozgalom egysége. Azonkívül a leventekötelek cserkészek kiképzése is nehézségbe ütközött, mert másképpen tanulták az ifjúsági sportkörben, ismét másképpen a leventeorára járók, a csapat pedig harmadikféleképpen járt el. Ez most megszűnik, mert az Orsz. Int. Biz. határozata szerint az új szabályzat a „leventekötelesekre” megjelenésétől, a cserkészcsoportokra általában ez év végétől kötelező.

A leglényegesebb változtatása, hogy a kettősrendek helyébe az egész vonalon a hármassorokat teszi. Egyebekben csekély és lényegtelen változtatásokkal az eddigi rendet hagyja meg.

Remélhető, hogy most a bekövetkező tavaszi napokat felhasználják csapataink és a pünkösdi kerületi napokon, a tihanyi

vizitáborban és egyéb összejöveteleken az új rendet már mind tudni fogják.

Megjelent a Pilis—Börzsöny hegység turista térképe. Együtt, egy lapon találja e térképen a budapesti turista legkedveltebb hegyeit: a Pilist és a Börzsönnyt. Az Esztergom, Diósjenő, Vác és Újpest közti területet öleli fel a térkép, közepét pedig a Duna visegrádi szakasza szeli ketté. E célszerűen kiszabott lapon szinte élvezet az 1—2 napos úttervek elkészítése.

A térképet a M. kir. állami térképészeti intézet a szokásos 1:75.000 mértékben készítette. Sík- és hegyrajza: fekete, az erdő: zöld, a Duna szalagja: kék. Élénkpiros szín tünteti fel a jelzett turista-utakat és a trianoni határt Szob táján. A turista-utak színezését megfelelő betűk jelzik.

A térkép ára vitéz Csókakőy Nándor útmutató-füzetével együtt 2 P. Z. G.

A cserkészszinduló szerzőjének hangversenye. A cserkészvilágnak nagy eseménye lesz április hó 9-e, husvét hétfője. E napon este fél 9 órakor tartja dalszerzői estjét **Turry Perregrin** a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. A kiváló zeneszerző, akinek pompás indulóját minden magyar cserkész ismeri, szereti, dalolja, aki ezzel az egyetlen művével nagy nevet szerzett magának, most egyéb szerzeményeivel lép a nagyközönség elé. A dalszerzői esten közreműködnek Relle Gabriella és Laurisín Lajos, a m. kir. Operaház művészei. A zenekart — az Opera zenekarát — maga a szerző vezényli. Kétségtelen, hogy komoly sikere lesz Turry Perregrinnek. Nekünk cserkészeknek pedig kedves kötelességünk, hogy minél szélesebb rétegben csináljunk propagandát a mi indulónk szerzője hangversenyének. Azért e helyről is felkérjük elsősorban a főváros területén működő összes vezetőköt és cserkészeket, hogy minél szélesebb körben terjesszék a dalszerzőestről szóló hírt s hassanak oda, hogy egyetlen egy hely se legyen üresen a Zeneakadémia nagytermében akkor, amikor a „Fiúk fel a fejjel”-nek énekszerzője a pódiumra lép. Jegyek válthatók Rózsavölgyinél, aki azonban hajlandó volna maga is jegyeket elhelyezni, jelentse be ezt személyesen szerda vagy péntek délután 5 órakor a szerkesztőségben. Jól jegyezzük tehát meg: **Turry Perregrin dalszerzőestjének sikerét minden**

cserkésznek kötelessége előmozdítani. Ez a legkevesebb, amivel meghálálhatjuk indulónk szerzőjének nagyszerű munkáját.

11.500.000 pengős alapítvány a cserkészetnek!

Épen olvasom, kedves szerkesztő úr, hogy a cserkészet tizenegy és fél millió pengő alapítványt kapott! Lázasan kezdem számítani, hogy mit kezdünk ezzel a tengersok pénzzel. Hát tessék velem számítani: először is berendezünk rajta egy cserkésztisztí klubot, mert most már szét fogják vinni mindenfelé a csapatotkéleltetéseket, ha a vezetők egymás közt megbeszélhetik azokat naponta. Aztán befejezzük a cserkészpark és vízitelep berendezését, hogy nagyobb tömegeket símán el tudjanak látni. Azoknak a csapatoknak, amelyeknek nincs csónakjuk, ezentúl ingyen gyakorló csónakjuk lesz, ha a morset, úszást és szemafórt tudják. Minden csapat két darab ajándék sátrat kap! Minden cserkésztábor ötven százaléka a tábor végén visszakapja a befizetett díjat, ha látóra rászolgált. Minden vezető ráfizetése egyszerre megszűnik, de most még — bocsánatot kérek — nem árulhatom el, hogy milyen csalhatatlan módszerrel puhatoljuk ki a jó munkásainkat. A Cserkészbolt évi jutalmazásainak és díjainak összege 100.000 pengő lesz. Minden kerület egy-egy egésznapos fizetett munkaerőt kap. A vidéken sokszor küzködő csapatok és különösen az elszigetelten is nagyszerű munkát végző parancsnokok izzadt homloka meg fog enyhülni.

A Magyar Cserkész papirosa, képei, terjedelme világviszonylatban első helyre kerül. A cserkészirodalom hallatlan felvirágzása kivívja az új cserkésznevelés diadalát minden iskolában és pedagógiánk átér a cserkészalpra. Az eredeti táborok, eredeti ötletek és a fiúk vezető munkájának sikerei olyan szövetségi díjazásban fognak részesülni, amely világsikerre viszi a magyar fiú zsenijét.

A tengersok pénz átvételéhez bizottság kell. Titokban kijelöltem magam tagul, hogy aztán odakiálttam a magyar fiúknak: magnum gaudium nuntio! Megnézem már, hol is kapjuk ezt a kis dohányműt? Mi az? Dollárokban? Mikor? Hü, a jebuzeusát! Baj van! Elaludtam vagy elálmodoztam olvasás közben. Hisz ez 200.000 dollár alapítvány, az igaz, csak-hogy ezt nem valami magyar úr, hanem Mr. C. D. Velie adta és a kezemben nem a Magyar Cserkész van, hanem az amerikai „The Lone Scout”, amely szerint a nevezett úr ezt a csekélyke dohányműt az amerikai magános cserkészek céljaira adta. Ilyen egyedülálló cserkész van ott kereken 100.000 fiú. Ez a bácsi pedig ezzel az összeggel csak a Minnesota, Déli és Északi Dakota és Keleti Montana-beliakat kereste fel.

Tehát vissza az egész, kedves szerkesztő úr! Tévedtem. Bár azt hiszem, az elosztási táblázatomban némi rokonszenvre tarthatott volna igényt. Mondja meg őszintén, ha más a véleménye. Nekem mindent meg lehet mondani. Esetleg ösztözlünk, bevonunk még egy-két jóképű cserkészt is e műveletbe és újra elosztjuk azt a hitvány kis izét. Persze tulajdonképpen nem is olyan nagy dolog az egész. A végén még azt mondhatnák, hogy nem igazságosan osztottuk el a dollárokat. Megvallom, ebben az esetben fel lennék háborodva. Viszont, ha nincs pénz, nincs nyugtalanság! Most jut eszembe, van egy indítványom: maradjunk meg az

ideális alapon és mondjunk le erről az egészen felesleges adományról. Kérem? Hogy csak alapítvány volt ügyis? Igaza van, nem kellett volna szóba hozni. Bocsánatot kérek, többé nem teszem.

Hivatalos hír. A Magyar Cserkészsövetség Orsz. Intéző Bizottsága elrendeli a „Cserkészbecsületbíróóságok szervezési és eljárási szabályzata”, valamint a „Cserkészbecsületbíróóságok szervezési és eljárási szabályzatának módosítása és kiegészítése” című novella, továbbá a „Cserkész-kiegészítő bíróóságok szabályzata”, valamint a „Cserkész-becsületbíróóságok fegyelmi szabályzata” című, jelenleg is érvényben lévő szabályzataink szövegében, mindazon helyeken, ahol cserkészbecsületbíróóság, vagy becsületügy kifejezés szerepel, ezen kifejezések törlesztés és ezen kifejezések helyébe mindenütt cserkész-fegyelmibíróóság, fegyelmbíróóság, fegyelmi-ügy kifejezések iktatását.

Dr. Borsitzky Sándor.
országos ügyész.

Cserkésztestvérek! Bizonyára tudjátok már mindnyájan, hogy micsoda cserkészszenzációkat rejteget magában folyó év májusa. A minden irányban megindult készülődésekben megnyilvánuló friss tavaszi erők látása bátorított fel bennünket, hogy egy szép új feladatot állítsunk a nagy akarások elé.

A Magyar Cserkész Szövetségnek gyönyörű és értékes díjak birtokában végre alkalmat nyílt egy Országos Cserkész Dalosverseny rendezésének a gondolatát felvetni. A Nemzeti Nagytábor és azután a nagyobb cserkészünnepségek eredményei elvitázhatalanul mutatják, hogy van cserkészdal és zeneművészet, ha még kezdetleges formákban is. De ezeknek az útja még igen töretlen, nivójuk a különböző káros behatások folytán alacsony és főleg nem egész tisztá, illetve eredeti. A cserkészdal és énekművészet fejlesztésének és tisztításának legeredményesebb eszköze az évenként megismétlődő Országos Cserkész Dalosverseny. A Dalosverseny tehát aktuális és fontos feladata a magyar cserkészetnek!

Ezért az Országos Cserkész Dalosverseny előkészítése végett a következő kérdéseket intézzük a csapatokhoz:

1. Van-e a csapatnak énekkara és milyen?
2. Hajlandó-e részt venni e Dalosversenyen?
3. Ha vidéki csapat, mennyiben tudja a felutazás és az élelmezés költségét fedezni? Ha ellenben fővárosi csapat, mennyiben tud a vidéki testvérek ellátásában segítséget nyújtani?

A Dalosverseny ideje kb. május első fele.

Az elszállásolásról és élelmezésről a rendezőség gondoskodik.

A felutazásnál a Máv. felárú kedvezmények érvényesek.

Új az eljárás a vasúti kedvezmény elnyerésénél. A 80.811/927. VIII. sz. rendelettel az évközbéli utazások alkalmára biztosított 50%-os menetdíjkedvezmény megszerzésére vonatkozó eljárás 1928. III. 15-i hatállyal megváltozott és pedig olyképen, hogy ezután nem szükséges kerületi, szövetségi láttaozás és nem is az üzletvezetőségénél kell beadni a kérelmet, hanem a csapatparancsnok aláírt (bélyegző!) és kellő adatokat tartalmazó igazolást két példányban a vonat indulása előtt legkésőbb egy órával az állomási személypénztárnál kell benyújtani (50-nél nagyobb csoportoknál 24 órával előbb)

annyiszor 25 fillér bélyegilleték lerovása mellett, ahányan utaznak.

Részletes utasítás a Vezetők Lapja április 1-i számában.

A 66%-os ($\frac{1}{3}$ árú), a nyári nagytáborokra szóló kedvezménnyel kapcsolatos eljárás ezután is érvényben marad.

Új cserkészlapok készültek. A nemzetközi cserkésziroda rendelte azokat és pedig a mi kedves, kiváló művésznőnk, **Márton Lajosnál**. „Mártonka” (ahogy mi becézzük büszkeségünket) el is készítette gyönyörűen az új lapokat. Különböző nemzetek cserkésztípusát rajzolta le színesen. A Cserkészbolt most hozza forgalomba az új, pompás lapokat.

A Cserkészház V., Hajnal-utca 6. földszint 11. sz. termében ingyenes angol nyelvtanfolyamot nyitunk, melynek vezetését Fischer öregcserkész tanár úr volt szíves minden ellenérték nélkül elvállalni. Minden csapat egy, vagy amennyiben a jelentkezők száma megengedi, két résztvevőt küldhet, olyat, aki vállalkozik azután arra, hogy a tanultak alapján csapatának többi tagjait is meg fogja tanítani. Ha már tud valamit angolul, annál jobb. Az órákat szerdán és szombaton tartjuk meg, mindenkor $\frac{1}{2}$ -től 5 óráig. Az iskolaév végén a tanfolyam nem fejeződik be, hanem azt a jövő tanév egész folyamán is folytatni fogjuk.

Életmentő vak fiú kiténtetése. A Budapesti Vakok Intézetének egyik növendéke: Kiss Illés, ezüstérmét kapott a kormányzótól életmentésnek jutalmául. A 18 éves fiú 12 éves korától teljesen vak. A múlt nyáron, szünidőben, hazament Gyulavárra. Amint egyszer a Fehér Körös mellett sétált, segélykiáltásokat hallott: egy leány fuldoklott a habokban. A vak fiú belevetette magát a vízbe s a hang után indulva, hosszú küzdelem után sikerült a víz alól kimenteni a leányt. Hőstétért most kapta meg a megérdemelt elismerést.

Ide nézz öregem,
az igazi cserkész csak ilyen cipőben jár.

Elsőrendű anyagból készíti
magas szárral, bőrbéléssel,
végig dupla talppal, bokavédő csattal,
Ternoczky János

„Baross cipőüzem”
Budapest, VIII., Fesztetics-utca 4.,

ahol kedvezményes fizetési feltételek mellett megrendelhető.

(Beszerezhető a „Cserkészbolt”-ban is.)

Néhány érdekes adat az angol Cserkészszövetség 1927. évi évkönyvéből. — Az angol birodalom területén, beleértve Angliát, Skóciát, Wales, Irlandot és a gyarmatokat, továbbá az idegen országokban levő angol csapatokat, 1926 végén 521.147 cserkész volt, 1927. év végén 582.223. A Szövetség évi mérlege 19.068 font sterling (533.904 P) végösszeget mutat, melyből érdekesebb adatok: tisztviselői fizetések: 5400 font sterling (151.200 P), sajtó osztály 865 (24.220 P), külügyi költségek 500 (14.000 P), postaköltség 572 (16.016 P), Tisztképzés 3106 (86.968 P). Jövedelmeknél: adományok (976 font sterling (27.328 P), befektetések jövedelme 7084 (198.352 P), cserkészbolt jövedelme 7979 (223.412 P), Vezetők Lapja jövedelme (1) 545 (15.260 P).

Első segélynyújtás gázmérgezésnél. Első feladatunk orvosi segítségért küldeni (a „Mentőket“ hívni). Amíg az orvosi segítség megérkezik, hozzá kell látnunk a mérgezett kimentéséhez, vigyázva, hogy magunkban és másban kárt ne tegyünk. A gázzagú helyiségbe gyufával vagy bármely más égő tárggyal bemenni tilos, mert robbanás támadhat, vagy a gáz meg is gyullad és veszedelmes tüzet okoz.

Leghelyesebb a szoba ajtaját betörni és az ajtó mozgatásával a szoba levegőjét szellőztetni. Közben tájékozódunk, hogy hol van a szoba ablaka és kinyitható-e az? Aztán lélekzetünket visszartartva a szobába hatolunk és kinyitjuk az ablakot, vagy ha nem lehet, könyökünkkel kitörjük. A nyitott ablakon kidugva fejünket, lélekzetet veszünk.

A mérgezteket friss levegőre visszük (semmiesetre sem szabad őket azon szobában hagyni, ahol a baj történt).

Könnyű mérgezésnél (fejfájás, szédülés, hányás stb.) elég, ha a mérgeztetett jó levegőre visszük és felszólítjuk, hogy 10—15 percig jó mélyen lélegezzék. Ha $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ órán át folytatott légzés után is fáj még a mérgezett feje, akkor legjobb kevés feketekávé inni, vagy nyitott ablak mellett lefeküdni és egy $\frac{1}{2}$ gramm aszpirint bevennie.

Súlyos esetén a friss levegőn ruháit megbontjuk és ha azt látjuk, hogy légzése rendetlen, akkor haladéktalanul mesterséges légzést végezzük.

Mozgalom a betegségek és balesetek megelőzésére. Az Országos Közegészségügyi Egyesület a népjóléti miniszter ur és több közintézmény és emberbarát megértő támogatásával „Nyitott könyv”-et ad ki, s helyez el díjtalan közhasználatra irodákban és ahol sokan várakoznak s ahol a kéznél levő könyv sok hasznos tanításait szívesen olvasnák. Hatvan egyetemi tanár és más szakember teszi közkinccsé abban a legszükségesebb tanácsait s közli a balesetek s a testi és lelki betegségek keletkezése és megelőzése, a védekezés sokféle módja, a testnevelés és egyes foglalkozások egészségétana s a betegápolás terén mindenkire nélkülözhetetlen ismereteket. Az érdeklődés fokozására a könyv színes képekben közli legkiválóbb művészeink festményeit is, amelyeknek tárgya a család és a természet szeretete, az egészséges élet, a testezés s hazánknak nyaralásra alkalmas egyik-másik vidéke.

Autósebességi rekord. A leggyorsabban szárguló expresszvonat sebességét túlszárnyalta autójával Campbell, aki az eddigi 326 km-es óránkénti sebességet 333 km-re javította. Campbell előtt Segrave tartotta a rekordot.

I. KERÜLET.

A Székesfővárosi cserkészcsoporthoz fényképképzés kiállításának megnyitása. Ünneplés keretében március 25-én az I. cs. kerület Székesfővárosi cserkészcsoporthoz fényképképzés kiállítását a Cserkészházban. A községi csapatok zászló küldöttségei és az érdeklődő cserkészek zsufólaság megtöltötték a Cserkészház előcsarnokát. A Hiszekegy elnevezése után gr. Festetics Pál főv. csoportvezető mondott megnyitó beszédet, melyben rámutatott arra a nagy haladásra, melyet a fényképezés terén a művészi fényképezés felé tettek a csapatok. A kiállítási tereben Kovács Gyula, a községi csapatok titkára és a kiállítás főrendezője tartott rendkívül értékes, fényképészek és cserkészek részére egyaránt tanulságos ismertetést a kiállított képek alapján. Magáról a kiállításról beszéljenek az alábbi adatok: 1150 kép, köztük 90 nagyítás, diaposzítívek, albumok képezik a kiállítás anyagát. A székesfővárosi nagy cserkészmegezdülésen kívül az I. ker. és a M. Cs. Szövetség minden országos eseményéről értékes és érdekes sorakoznak a kiállításon. Csapatok története és cserkész-történet a kiállítás, mely látható bizonyítéka a kiállító cserkészcsapatok jó munkájának. A kiállító csapatok közül legtöbb képet legtöbb fényképész kezéből a 12. VIII. R. cserkészcsapat állított ki, mely után sorba következnek a 23. Fehérsas, 132. VIII. P. 31. Kossuth, 29. Solyvár, 226. Szondy, 11. Bocskay, 208. Szt. László, 20. Erődy, 279. Gárdonyi, 319. Török György, 27. Br. Eötvös cserkészcsapat képei. Művészi szempontból kiemelkedők Gr. Festetics Pál csoportvezető, Döhrmann H. st., Stimatz H. st.; dr. Révész Erich cs. p., Déhr főtisztelendő, Gerzabek V. cs. t., Kovács Gyula cs. t. felvételei. A kiállítás megtekintése után akaratlanul vetődik fel a gondolat, vajjon ha az ország minden fényképező cserkésze bekielődne másolatait a Szövetségnek, mily értékes gyűjtemény tevődne össze, mikor a magyar cserkészet egy kis lelkes csoportja 30 cserkészfényképészt vett fel egyszere.

II. KERÜLET.

A II. kerület ezévi közgyűlését apr. hó 22-én d. e. 11 órakor tartja Miskolcon a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Az 1927. évi zárószámadás bemutatása és az 1928. évi költségvetés előterjesztése. 4. Kerületi elnök és kerületi főtákar választása. 5. Egyéb ügyek. Zsupán László ker. ügyv. elnök.

Sárospataki cserkész-hírek. Márc. 15-én d. e. a főiskola imatermében a főiskolai cserkész csapatok bensőséges ünnepély keretében fogadalmat tettek, melyet Szabó Zoltán theol. tanár, cs. parancsnok vett fel nyolc kiscserkész, 19 cserkész és két öregcserkész-től, komoly, gazdag tartalmú beszéd után. Ugyanakkor fogadalmat újítottak az összes pataki cs. csapatok. A cserkész-szülők nevében Kovács Dezső

tan. képezdeje igazg. mondott hálás köszönetet a csapatok vezetőinek. — D. u. tesszüléleg résztvettek a csapatok a Kossuth-plakett előtti ünnepélyen. — A 134. „Hegyaljai Erő” vivótanfolyamon vesz részt minden reggel. — Az idei nyár nemzetközi vizitáborra való készülést az öregcserkészek már megkezdték. — A 234. „II. Rákóczi Ferenc” cs. csapatban élénk munka folyik. Fogadalmát májusban lesz.

Március 15-i cserkészünnepély. A miskolci és környékbeli csapatok március 15-én a 194. számú „Széchenyi” csapat zenekarának kíséretével kivonultak a Kossuth-szoborhoz. Zsupán László ker. ü. v. elnök mondotta az ünnepi beszédet, ezenkívül még egy szavaltat és több zeneszám szerepelt az ünnepség műsorán.

Cserkészszelődés. A miskolci múzeum 757. sz. „Szemere Bertalan” cserkészcsapata jól sikerült műsoros előadást tartott, amelyen különösen gyakorlati ügyességeket mutattak be a nagyszámú közönségnek.

III. KERÜLET.

Vitéz Veder Mihály, a kerület elnöke, súlyos betegségéből felépülve ismét átvette a kerület vezetését.

A kerület címe megváltozott. Szombathely Vármegyeháza II. em. 8—9 a. alól a II. em. 1. sz. szobába költözött a kerület.

I. B. gyűlés. Március 8-án a kerület a vármegyei főtákarok bevonásával intézőbizottsági gyűlést tartott, amelynek gazdag tárgysorozata nagy érdeklődést és élénkséget váltott ki. A közgyűlésig ideiglenesen betöltötték az üres kerületi tisztsegeket (főtákar, vezetőbizottság, ellenőrző gazdasági szakelőadó). Az évi közgyűlés napjára május 17-két jelölték ki. Gyűlés után az intézőbizottsági tagok egy része megtekintette a 48. Rákóczi ifjúságcsapat gyönyörű 3 szobás otthonát, amelynek a kerületben nem igen van párja.

Cserkészvezető és Cserkészfiú a kerület hivatalos lapja, amely a kerületi cserkészet megerősítésének céljait szolgálja, havonként jelenik meg, évi előfizetése 2 P. Legutóbbi száma vezető helyen Klebelsberg Kunó gróf kultuszminisztert köszönti, aki nemrég látogatott meg Szombathelyt. Több érdekes cikk és gazdag hírohvát teszi változatossá a lapot. Örsvezetői minta-dolgozatot is közöl a vezetésben kövtenendő elvekről.

52. Attila, a szombathelyi polgári fiúiskola cserkészcsapata, amely eddig a 49. Berzsenyi csapattal közösen végezte a cserkészmunkát, szeptemberben teljesen különvált a testvércsapatától s azóta önállóan működik. Ifjúságcsapatot is felosztotta, így most a csapat tagjai csak a polgári iskolából kerülnek ki. A csapatnak 8 fogadalmat tett cserkész és 20 jelöltje van. A jelöltek az ujoncpróbát március 24-én, a fogadalmat pedig 25-én tették le. Nyári táboruk mozgótábor lesz: Esztergom, innen hajón Budapestig, Budapestten három napig lesz a csapat, majd a Balaton nevezetességeit tekintik meg. A csapat parancsnoka Német József tanár.

Cellőmölön új cserkészcsapat van alakulóban.

Az 50. sz. Hunyadi cserkészcsapat ujoncai a fogadalmát óta nagy buzgalommal készülnek a II. osztályú próbára.

Tiszti próba. Márc. 4-én a ker. tiszti próbatató bizottsága tisztipróbát tartott,

amelyen 5 tiszt (Auer, Benárd és Jahimczyk 48., Zámosztny 66. és Kattauer 374.) és 4 s. tiszt tett próbát.

Zalai cserkésznapok. A zalamegyei csapatok május 27—28-án (pünkösöd) Keszthelyen közös tábor rendeznek.

Deákkúti Híradó címmel ismét megjelent a soproni liceum cserkészeinek csapatlapja.

IV. KERÜLET.

A 159. sz. **Corvin Mátyás cserkészcsapat** (Pápa, bencés főgimn.) február 19-én bensőséges ünnepet tartott. Dél-élt 21 jelölt tett fogadalmat, 22 kis cserkész pedig ígéretet. Ugyanaznap délutánján nagyszámú közönség jelenlétében műsoros víg estélyt rendeztek, amelyen nagytábori beszámoló, cserkésztréfák, táborfüz és fuvószenekari számok szórakoztatták a cserkésztestet megbecsülő közönséget.

A székesfehérvári **Ybl M. reáliskola** február hó 11-én farsangi cserkészünnepélyt rendezett. Üde, bájos cserkészhumor, a fejlődő gyermek lelkének sok-sok kedvessége volt bokrétába kötve abban a felemelő gyönyörködötő és könnyezésig kacagató farsangi előadásban. Az előadás számát el nem múló tapsvihár és kacagás kísérte. A szereplő személyek utólrhetetlen kedves cserkészhumort, diák elevenséget vittek játékukba. Az előadás szép anyagi sikerrel járt s jelentős összeget eredményezett a sátoralagra.

A **várpalotai „Hollós Mátyás”** cs. cs. március 15-én műsoros táborfüzrel áldozott a márciusi nagy napnak Mátyás király vára előtt. A megkapó ünnepen a község lakosai is résztvettek.

V. KERÜLET.

184. **„Csaba”.** A hó folyamán kaptuk meg az lchthys-zászlót, amit a pünkösdi táborban nyertünk. A zászlót ünnepélyes keretek közt vettük át, amikor is megemlékeztünk a lelkinvelés szűkségességéről is. — Márc. 15-én a csabai öt csapat résztvett az esti lámpionos meneten. — Az újoncok 16-án tették le a próbát. — A csapat készül zászlószentelési ünnepére.

Békés vármegye. A cserkésztest súlyát és a társadalom által való értékeltséget jelenti, hogy mozgalmunkkal nemcsak a napisajtó foglalkozik, hanem a Vármegyei Könyvkiadó R. T. kiadásában megjelenő Magyar Városok és Vármegyék c. monográfia-sorozat is feldolgozza a vidék cserkésztrénetét és szervezetét. Jelenleg Békés vármegye feldolgozásának munkálatai folynak; mozgalmunkról ebben a kötetben a következő cserkésztrétek írnak: Vidovszky Kálmán o. e. Békéscsaba, Némethy Samu V. ker. vezetőtisztt Szarvas, vitéz Durko Antal Békés cserkésztréttől.

Szarvas. A 180. sz. Kárpát cserkészcsapat március 25-én ünnepélyt rendezett, melynek keretében 60 cserkésze tett, illetve újított fogadalmat Szokol Károly parancsnok előtt; az ünnepi beszédet Korim Kálmán csapattiszt mondotta. — A fogadalmat követő műsoros rész 12 pontja közül a csapat magyar motívumú zenés szabadgyakorlata, krinolin mutatvány, szavaltat s két jól megjátszott szindarab emelkedtek ki.

Szervezés. A tél folyamán egyelőre a 195. sz. Lebéd csapaton belül iparostanonc örs alakult. Ez lesz az alapja az orosházi iparos-cserkész csapatnak. — Ősz folyamán Szarvason fog új csapat alakulni, melynek parancsnoka Némethy Samu V. ker. vezetőtisztt lesz, Szervező Bizottsága pedig az Ipartestület.

VI—VII. KERÜLET.

A **somogy megyei I. B. új főtítkára.** Az I. B. új főtítkára ideiglenes minőségben dr. Krieger Pál árvaszéki elnökhelyettes lett, akinek címe: Kaposvár, megyeház, árvaszék.

A 37. **Berzsenyi fennállásának 15 éves jubileumát ünnepli pünkösöd ünnepén.** Az ország egyik legrégebb cserkészcsapata, a Nemzeti Nagytáborban nagy sikerrel és eredménnyel szerepelt 37. Berzsenyi csapat pünkösöd két ünnepén ünnepli fennállásának 15 éves jubileumát Kaposváron, amelynek programját most dolgozza ki a parancsnokság.

Császik István dr. pápai kamarás, cserkészparancsnok 50 pengő pályadíjat tűzött ki a somogyi cserkészindulóra. A kaposvári szokásos havi tisztgyűlésükön *Császik István dr.*, az I. B. ellenőrző megbízottja 50 pengős pályadíjat tűzött ki egy kétszakaszos somogyi cserkészindulóra, amelyre pályázhat minden somogy megyei igazolt cserkésztrétt, segédtrétt és cserkész. A pályázatot *Stephaich Pál* I. B. elnök, Kaposvár megyeház címén jelgével kell elküldeni, legkésőbb 1928. június 1-én déli 12 óráig. A beküldött pályázatok az I. B. tulajdonát képezik. Már megjelent indulóval pályázni nem lehet. A zsűri június 15-én hirdeti ki döntését. Felvilágosítással — válaszbélyeg ellenében — szívesen szolgál *Boross Jenő* cserkésztrétt. az I. B. sajtóreferense, Kaposvár, Jókai-u. 18.

Tervek a jövőre. 1. A kerület vezetősége a cserkésztestek propagálása és főleg intelligens vezetőknek bevezetése céljából Pécs város intelligens férfiközönsége részére négy előadást rendez. 2. Április 29-ére a pécsi és pécskörnyéki csapatok között nagy hadijáték készülődik. 3. Szeptember 8—9-én Pécsen kerületi tábor lesz, cserkészmutatványokkal, táborfüzrel.

A **bonyhádi reálgimnázium** 179. sz. Rákóczi cserkészcsapata résztvett a bonyhádi Kálvárián fekvő Perczel Mór 48-as honvédtábornok sírjánál rendezett hazafias ünnepélyen március 15-én. A szónokok: Gömbös Miklós reálgimn. tanár és Perczel Mór únokja felidéztek a szenttamási sáncok védőjének, Filippovics generális legyőzőjének emlékét és Vörösmartyu derék tanítványának követésére buzdították az ifjúságot.

VIII. KERÜLET.

Új csapatfelavatók. Az utóbbi időben a csapatokban eddig a majdnem legszegényebb kerület is gazdagodásnak indult. Az év elején Ceglédtről jelentették, hogy csapat alakul, most pedig a déványai iparostanonc ifjak óhajtanak a cserkésztest zászlaja alá tömörülni. Így a csapatok száma 27-re fog szaporodni a kerületnél.

A 263. sz. **„Szegedi Kis István cserkészcsapat** a 218. sz. **„Sztitya”** csapattal a szorosabb testvéri kapocs jeléül tea-estélyrel egybekötte ünnepelte meg a szabadság napját márc. 11-én, amelyen ünnepi beszéd, szavaltatok, játékok, magyar és cserkész dalok hangzottak el. Március 15-én pedig a két csapat kivonult a hősök szobrához a temetőben s azt megkoszorúzták.

Előadások. A kecskeméti 853. számú csapat március 25-én, a kecskeméti 110. számú csapat április 1-én, és az ugyan-csak kecskeméti 118. számú „Turán” csapat április 14-én műsoros előadást tartanak.

A 110. számú csapat parancsnoka, **Gulyás István** tanítóképzőintézeti tanár lemondott másirányú elfoglaltsága miatt. — **Nusser Elemér** a 152. számú csapatnál munkát vállalt.

IX. KERÜLET.

Cserkésznaptárunk egy példányát az ország minden csapatának megküldöttük. Kérésünk az volt, hogy kerületi székházunk és telepünk javára ennek fejében az árát — 2 pengőt — a mellékelt befizetési lapon (Tiszántúli körzeti mezőgazdasági hitelszövetkezet, mint az O. K. H. tagja, Debrecen 37059 sz.) legyenek szívesek beküldeni. Csapataink legnagyobb részétől már meg is kaptuk. Fogadják testvéri köszönő szavunkat érte ezen a helyen is! Mindazokat, kik nem sajnálják e csekély összeget tőlünk, kérjük, cselekedjenek hasonlóképpen!

Kerületi örsvezetői tábor rendezünk a guthi erdőben márc. 31-től ápr. 6-ig. A tábor vezetősével az I. B. Somorjay Lászlót, a 167. sz. Törekvés csapat parancsnokát bízta meg.

Kerületi lánctábor tervezünk a nyáron. Valószínűleg a Sajó völgyében. Július elején kezdődnek s két heti táborozás lenne kötelező a csapatokra. A gondolat igen tetszik minden csapatnak, mert 1. többbe nem kerül, mintha külön-külön táboroznak, 2. az élelmiszerbeszerzést központilag végzzük a csapatok igénylése alapján, 3. minden csapat a maga külön tábori életét élheti s mégis együtt van az egész kerület.

A **lett nemzeti nagytáborban** való részvétellel kapcsolatban a szervezés javában folyik. A kombinált csapat főképe a debreceniektről kerül ki s zömét a 172. Erő adja. A tervezett útirány: Debrecen, Kassa, Krakko, Varsó, Riga, Lett tábor (július 20—29), Dorpat, Reval, Helsinki (1 hét Finnország), Stettin, Berlin, Leipzig, Passau, Linz, Wien, Budapest, Debrecen. Ez a kerület 4-ik külföldi útja.

Március 15-én a kerület több csapatában volt fogadalmotétel s a debreceni 967. Révész Bálint csapat külön hazafias ünnepélyt is rendezett, melyen az ünnepi beszédet dr. Révész Imre püspökhelyettes Nagy Tanács tag tartotta.

A 172. sz. **Erő** öt vasárnapon keresztül saját örsvezetői és segéd örsvezetői számára tanfolyamot rendezett, melyet a jobb idők beálltával 12 órás hike zár majd le; ezzel kezdődnek meg az a munka, melyet a csapat tavaszi programmul tűzött ki magának: összegyűjti Debrecen és környéke ismeretéhez az adatokat. A feldolgozást Átányi István és Rácz Jenő csapattisztek fogják végezni.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Tollforgató. Ennyire személyi vonatkozású híreket nem közlünk. Természetesen bárki küldhet be cikket. Ha minden tekintetben megfelel, közöljük. — **V. I. Mezőkövesd.** Köszönöm az ötletet. Aligha lehetne megvalósítani. — **Kámy.** Remény-séged teljesült. Nagyon örülök, hogy így a jó husvéthoz egy kicsit a M. Cs. is hozzásegített. Csak légy szorgalmas és dolgozó, igazi cserkész. Azután majd írd meg, hogy mégy-e táborba? Öleld meg mind a 6 testvéredet a nevemben is. — **J. J. Bpest.** Nagyon egyszerű és világos volt az az

írás: pártoljuk a magyar ipart és a magyar kereskedelmet. Se kevesebbet, se többet nem jelent. — **G. I. 179. Bonyhád.** Verseid nem mutatnak semmi különösebb megnyilatkozást, de legalább stílus- és egyéb durva hiba nincs bennük. Látszik rajtuk, hogy jó stílusú, ügyes fiú írta, de a költői lelket még nem érzem bennük. A „Magyar cserkész vagyok” címűt talán közlöm. Kérdéseidre választ az örsvezetői táborban kapsz. — **P. I. „39. R.”** Írása gonddal készült. A stílusa is jó, de túlságosan kevés benne a cselekvés s a gondolat. Igen terjengős. Jobbat várok. — **Tanonc cserkész.** Kedves az írásod. Sok érzés és sok hála van benne. De ha közölném, még azzal vádolhatnának, hogy magunknak főmjénezuink. Próbálkozzál más-kor is prózával. De ne dolgozzál olyan gyorsan! Töprengi egy kicsit többet a szavakon is, mert egy kicsit felületes a munkád. Üdv! — **Gyinka.** Terjengős az írásod és inkább beszéd, mint elbeszélés. Pedig magyaros, világos, értelmes. Rövidebb és eseménydúsabb novellát várok tőled. Használd fel erre a vakációt. — **K. J. Székesfehérvár.** Még nem ütök meg a mértéket, de van bennük biztatás. A „Tábori emlékezés” arról tesz bizonyosságot, hogy van benned hangulat, derű és ritmusér-zék. Remélem, hogy még sokszor találkozzunk. A jókívánságokat szeretettel viszonozom. — **„Vén Turul”.** Sok komoly cserkésztestvérednek aggodalma fakad fel írásodban. Jól esik látnom, hogy vagytok, akik így gyötrődtek. Ez az aggodás és vergődés nyújt nekem biztatást, hogy lesz magyar jövő. Mert ha vagytok, akik ír-

tóztok a fertőtől s nem akartok oda jutni, akkor bizonyosan nem is juttok oda — hanem a többieket is kirántjátok onnan. Írásodban sok az erő, a komoly elmélyedés, de inkább csak az „öreg”-eknek való volna. A te 14—15 éves testvéreid nem értenek meg, vagy félreértenék. — **B. J. 135. „Turul”.** Az érzésed, gondolkodásod szép, nemes, cserkészies. Tarts ki elveid s érzéseid mellett! De leírd nem okvetlenül kell, különösen nem versben. — **D. L. Krems a. D.** Derék dolog az, hogy ott az idegenben ilyen lelkes, öntudatos magyar vagy. Így is illik ez egy cserkészhöz. Hanem bizony a gondolataid leírása gyengén sikerült. Jobb szeretném, ha ottani megfigyeléseidről írnál, különösen a cserkészekről. Csak tovább is szerezz becsületet a magyar cserkész névnek. — **„K. Á. K.”** Most megint megleptél. Ezek a versek valami mélységes forrongásról beszélnek. Nem hiba az, ha magadról írsz. Sőt ez ad valami egészen sajátos eredeti ízt verseidnek. De a forma, a külső még mindig nem az igazi. Mégis ezeknek a verseknek olvasásakor örültem, hogy a forma nem köt gúzsba, mert a gondolatot a forma kedvéért a háttérbe szorítani nem szabad. Majd jön a színesebb nyelv s a jobb formaérzék! Ezek a versek határozottan érdekesek, sőt értékesek. Szinte csodálatos, hogy a régiekkel egy agyból születtek. A legutóbbiak ezekhez képest rosszak voltak. Egyet-egyét talán közölni is fogok. Ne kívánd, hogy verseidet sorba vegyem. De szívesen beszélgetnék ezekről veled, ha egyszer eljönél hozzám. — **N. Gy. 758.** Köszönöm a fényképeket.

Sajnos, nem használhatom azokat. Kiissirozásra nem elég élesek. Közölni csak nagyon éles és világos képeket tudok. Ilyeneket szívesen veszek. — **H. Gy. 32. Levente.** Köszönöm az írásokat. Azt a szomorú történetet aligha hozom. Pedig nagyon megkapó, de túl sötét. Mégis köszönöm. Jó szemű, meleg lelkű cserkésztől beszél. Az apróságok sorra jönnek. — **Ifj. V. Bonyhád.** Az örsvezetői táborban keress fel. Majd ott beszélünk verseidről. — **K. E. 183. Kínizsi.** Kérdéseidre a következőkben válaszlok: Küldd be a Kovács pontos címét a kiadóhivatalnak s ird meg oda is kívánságodat. Igen, csak elsőosztályú. — Tábori ázó és csákány lesz a Cserkészboltban. A szegedi lerakat a szegedieknek múlik. Mindenki küldhet pályázatot, de a saját pályázaton résztvenni nem illik. Némelyik kiadványunk már elfogyott. Ezeket sehol sem lehet beszerezni. A kért M. Cs. számot elküldöm. — **Pityu, Pécs.** Várom a leírást. Ha jó, közlöm. Mindenesetre írd. Jó mulatást!

A szerkesztésért felelős:
VIDOVSKY KÁLMÁN.

A kiadásért felelős:
Dr. ZSEMBERY GYULA.

Kiadja a Magyar Cserkészszövetség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V., Hajnal utca 6. szám.
(Cserkészház).

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A MEISSENI PORCELLÁN.

Ismerető soraimat azon alkalomból írom, hogy Schleizban, a kis németországi faluban, 1682 február 4-én született Böttger (mások szerint Böttinger) János Frigyes, az azóta világhírűvé lett meissenai porcellán feltalálója.

Mint gyógyszerész kezdi meg pályafutását. De mint minden vegyészettel foglalkozó ember — abban az időben —, ő is alkímia (aranygyártás) adja a fejét. I. Vilmos, az akkori porosz király, meg is lizza az arany előállításával, de ez természetesen neki sem sikerült. Felsőleges gazdájának haragjától való félelmében Berlinből Szászországba menekül. De itt viszont a szász fejedelem veszi őrizetbe, hogy az arany gyártásának titkát esetleg másnak el ne árulhassa.

Itt is keverget — természetesen felügyelet alatt —, hogy az aranyat előállítsa. A sok kevergetés közben jön rá Böttinger nem ugyan az arany gyártására, de porcellán előállítására, mely szintén aranyat ér, de életében sajnos már nem sikerült értékesítenie.

Legelőbb — 1704-ben — csak a vörös, barna porcellánt tudja előállítani, de 1709-ben már a fehér porcellánt is felfedezi, melynek anyagát abban az időben hajporozásra (puderezés) használt kaolinból sikerült előállítania.

Az első porcellángyárat Drezdában állítják fel, de ezt már 1719-ben Meissenbe helyezik át. Elképzelhető, hogy mennyire titkolták itt a porcellángyártás „tudományát”, de a gyárban alkalmazásban volt munkások külföldre szöktek és titkukat ott jó pénzen értékesítették. Így keletkeznek azután Európának na-

gyobb városaiban — mint pl. Berlin, Szentpétervár stb. — gyors egymásutánban a porcellángyárak.

A kínaiak a porcellán gyártását — állítólag — már nagyon régen ismerték, de Európában Böttger (Böttinger) nevéhez fűződik annak felfedezése.

Készítésének módja abból áll, hogy a kaolint földpáttal, kvarccal és esetleg mésszel keverik és az így előállított pépet hosszabb ideig gödörben, pincében elássák és pihentetik vagy jobban mondva rothasztják, mert az így előállított anyagot az új n. rothadtanyagoknak nevezik.

Kínában és Japánban állítólag olyan porcellánok is készülnek, melynek keverékét előzőleg 100 éven keresztül rothasztják. A rendes pihentetés (rothasztás) időszaka 6—12 hónap. Az így kipihentetett pépet azután gipszmintákban formálják és csak azután kezdik meg a kiégetését, amely nagy kemencékben, igen óvatosan, fokozatos tűznél történik.

A meissenai porcellán föjlegzetessége, hogy sok benne az alumíniumoxid és igen kevés a kvarc-tartalma, miért is a kiégetéséhez igen nagy hőfok szükséges. A meissenai porcellán színe nem igen áttetsző, de technikai célokra eddig a legalkalmasabbnak bizonyult.

Most már a porcellán gyártásának titkát elárultam. De vajon hogyan fejezte be életét az alkímista Göttinger, ki ezt a titkot felfedezte?

1710-ben alkudozni kezd a berlini, bécsi, szentpétervári udvarokkal titkáknak nyílvánosságra való bocsátása ügyében, minek az a következménye, hogy vizsgálatot indítanak ellene. De még perének befejezése előtt véget ér sok üldöztetésének kitett élete.

edelényi Szabó Lajos.

Rágógummi Wrigley-féle és üdítő cukorkapasztillák

citrom, narancs és menthol ízekben, hengeralakúra higiénikusan csomagolva. Ünnepek, kirándulások és táborozásra legalkalmasabb. Csapatoknak nagyban árban utánvétellel vagy bizományba.

Kapható a „Cserkészboltban” is. Magyarországi főlerakat:

PULJER J. Budapest, V., Garam-utca 25.

Első magyar hangszergyár!

STOWASSER

cserkészek szállítója

BUDAPEST

II. KER., LÁNCID-UTCA 5. SZ.

Hangszerek elismert legjobb gyártmányok. — Húrok legjobb minőségben.

Javítások, továbbá bármely hangszernek szakszerű elkészítése!

Felszerelés-ismertetés.

A **CSERKÉSZBOLT** a tavaszi idény kezdetén szükségesnek tartja, hogy kedves cserkésztestvéreinek figyelmét néhány újonnan bevezetett cikkre irányítsa, melyeket épen azért, mert eddig nem volt alkalmuk még megismerni, alább néhány szóval vázolunk:

Alumíniumcikkek közül újak a **só- és paprika-tartó**, a rég bevált **füles negyedliteres pohár, ételdobozok** különféle nagyságokban, egy és kétedényes **turistafőzők**, melyeknek minőségét az e téren legelső gyár neve garantálja.

Árjegyzékünkben újra szerepelnek jól bevált **cipő** modelljeink, a bőrdrágulás dacára csaknem régi áron.

Cserkészigénynek teszünk eleget, amikor egyrészt **stukkabládát** vezetünk be, másrészt **iránytűválasztékunkat** lényegesen kibővítjük, az árak egyidejű tetemes leszállítása mellett.

Minden cserkész öröme lesz új **késsorozatunk**, melynek előfutárjai mai árjegyzékünkben szerepelnek.

Sokak előtt még nem ismert az **ujjas körgallér**, mely a kabát szabad mozgását egyesíti a körgallér összes előnyeivel.

Az eddig általánosan megkedvelt **lábszárvédők** mellé a magasabb igények kielégítésére egy egészen elsőrendűt soroltunk raktárunkba, melyet felcipőbe való lábfejes kivitelben is tartunk.

A **liliomos óvcsatfot** már nem kell bemutatnunk, csak elnézést kell kérnünk rendelőinktől, mert gyárosaink a minden várakozást felülmúló tömegigényeknek nem képesek idejében eleget tenni.

A Nagy Főnök tanítványai figyelmét felhívjuk azokra

a szaruvégű **kőrísfajakra** és **nyilakra**, melyek a kemény cserkészmunkokra várnak.

A farkaskölykök örvendhetnek a részükre készült **válszállagoknak**.

A legmagasabb igényeket is kielégítő védjegyes **cserkészszakarunk** mellé soroltunk néhány olcsóbb minőségűt is.

Leszállítottuk még az árát az **alumínium kés-villa-kanálnak** és a **szürke angol tisztikalapoknak**.

Az új sátorismertető nyomdában van, addig is közlünk azonban, hogy a következő típusok és árak lesznek forgalomban:

B típusú 11/R jelű örsi sátor	A. U. Z.	anyagból P	255.—
" " " " " " " "	1235. sz.	" "	294.—
" " " " " " " "	A. U. Z.	" "	233.—
" " " " " " " "	1235. sz.	" "	268.—
3·8 m átm. kúpsátor 16/R jelű	A. U. Z.	" "	204.—
" " " " " " " "	1235. sz.	" "	237.—
4·4 " " " " " " " "	A. U. Z.	" "	255.—
" " " " " " " "	1235. sz.	" "	294.—
250 cm oldalélű sátorlap 20. sz. 941. zöld és Z. barna anyagból			43.—
200 " " " " " " " "	19. " " " "	" "	32.—
Gillwell-lap	A. U. Z.	" "	43.—

Örsi sátrak és kúpsátrak teljes felszereléssel, sátorlapok (200 és 250 cm) 4 cövekkel.

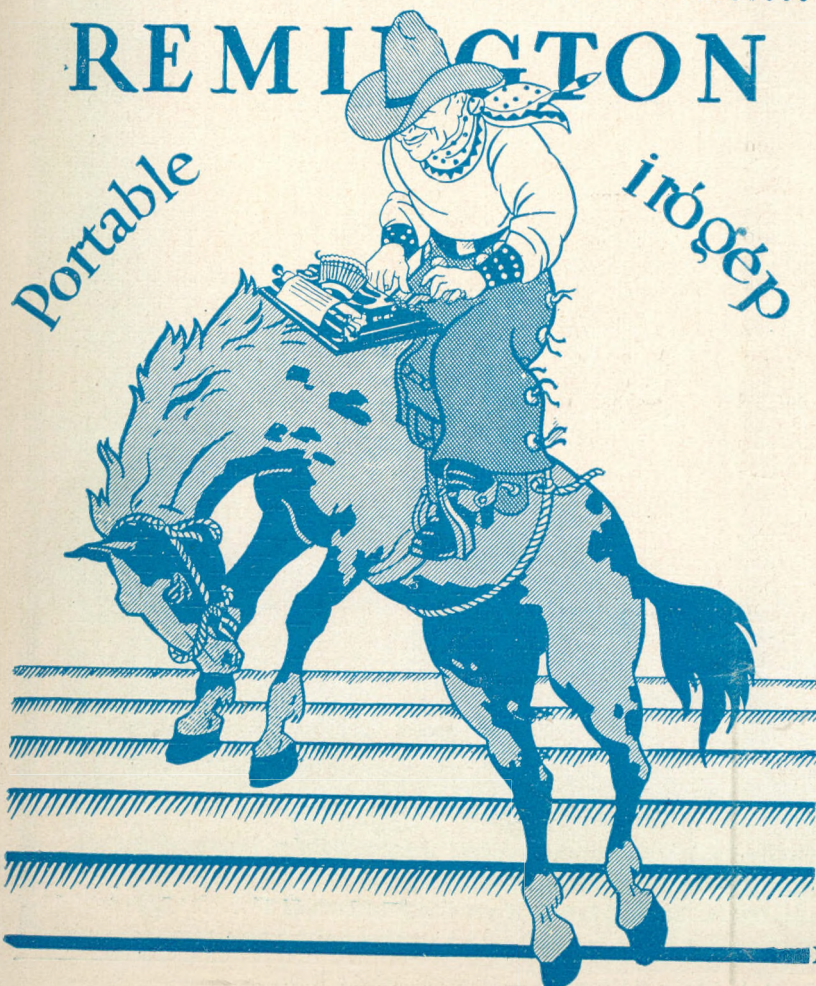
Itt jegyezzük meg, hogy vidéki vevőink kényelmére vidéki lerakataink hálózata is mindjobban kiépül, melyek közül máris az alábbiakra hívhatjuk fel a szíves figyelmet:

Békéscsaba, Horthy Miklós-út 73. — **Debrecen**, Kálvin-tér 4. — **Győr**, Széchenyi-tér 9. — **Kaposvár**, Korona-u. 5. — **Pécs**, Király-utca 22. — **Pesterzsébet**, Klapka utca 77. — **Sopron**, Várkerület 123. (Budapesten fiókunk nincs!)

REMINGTON

Portable

írógép

Az egész világon ismerik és elismerik a **Remington Portable** írógép fölényét.

Nem játék! Nem miniatűr!
Hanem komoly hordozható gép a

REMINGTON PORTABLE

négysoros, standard billentyűzetű írógép.

Úgy a **REMINGTON-PORTABLE**, mint a többi legújabb modelljeinket díjmentesen, vételkényszer nélkül mutatjuk be országszerte, kedvező fizetési feltételek mellett, 18 havi hitelre is.

Remington Írógép Rt.

Budapest, VI., Andrásy-út 12.
a Magyar Cserkészszövetség szállítója.

Írógépeink kiválóságáról véleményt adhat a Magyar Cserkészszövetség Gazdasági Hivatala.

